

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

III kadencja

Prezes Rady Ministrów
RM 10-53-98

Druk nr 480
Warszawa, 3 lipca 1998 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy:

- o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do reprezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

Z poważaniem

(-) Jerzy Buzek

USTAWA

z dnia 1998 r.

o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1

Ustawa określa zasady reformy górnictwa węgla kamiennego w latach 1998-2002 oraz instrumenty niezbędne dla osiągnięcia rentowności przez przedsiębiorstwa górnicze, w tym:

- 1) zasady restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw górniczych,
- 2) zasady likwidacji kopalni węgla kamiennego,
- 3) zasady restrukturyzacji zatrudnienia w przedsiębiorstwach górniczych,
- 4) szczególne uprawnienia i zadania gmin górniczych,
- 5) źródła i zasady finansowania reformy,
- 6) zasady zarządzania w przedsiębiorstwach górniczych,
- 7) nadzór nad realizacją reformy.

Art. 2

Ileć w ustawie jest mowa o:

- 1) zakładzie górniczym – należy przez to rozumieć służący wydobywaniu węgla kamiennego zakład górniczy w rozumieniu art.6 pkt 7 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r.- Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 88, poz.554, Nr 111, poz.726 i Nr 133, poz. 885), zwanej dalej „Prawem geologicznym i górniczym”,
- 2) spółce węglowej – należy przez to rozumieć jednoosobową spółkę Skarbu Państwa,

prowadzącą wydobycie węgla kamiennego na podstawie koncesji, albo która prowadzi lub prowadziła likwidację zakładu górniczego,

3) przedsiębiorstwie górniczym - należy przez to rozumieć:

a) spółkę węglową,

b) spółkę, w której akcje lub udziały Skarbu Państwa albo spółek węglowych lub przedsiębiorstw państwowych przekraczają 50% wartości kapitału akcyjnego lub zakładowego, prowadzącą wydobycie węgla kamiennego na podstawie koncesji, albo która prowadzi lub prowadziła likwidację zakładu górniczego,

c) przedsiębiorstwo państwowe, wydobywające węgiel kamienny na podstawie koncesji, albo które prowadzi lub prowadziło likwidację zakładu górniczego.

4) kopalni – należy przez to rozumieć wyodrębnioną jednostkę organizacyjną przedsiębiorstwa górniczego prowadzącą zakład górniczy,

5) przedsiębiorstwie robót górniczych - należy przez to rozumieć przedsiębiorcę prowadzącego roboty górnicze pod ziemią związane z budową, utrzymaniem lub likwidacją zakładu górniczego,

6) górnictwie – należy przez to rozumieć przedsiębiorstwa górnicze i przedsiębiorstwa robót górniczych,

7) opłatach i karach należnych gminie – należy przez to rozumieć należne gminie opłaty i kary, określone w:

a) ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196, z 1995 r. Nr 90, poz. 446, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, Nr 132, poz. 622, oraz z 1997 r. Nr 46, poz. 296, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770 i Nr 133, poz. 885),

b) ustawie z dnia 24 października 1974 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222, z 1991 r. Nr 32, poz. 131, i Nr 77, poz. 335, z 1993 r. Nr 40, poz. 183, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z 1995 r. Nr 47, poz. 243, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 47, poz. 299, Nr 88, poz. 554 i Nr 133, poz. 885), zwanej dalej „Prawem wodnym”,

- c) Prawie geologicznym i górnictwem,
- 8) pracownik zatrudniony pod ziemią oraz pracownik zatrudniony w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla – należy przez to rozumieć pracownika, z którym zawarto umowę o pracę na czas nieokreślony i który pracę pod ziemią lub w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla wykonywał w okresie trzech miesięcy przed objęciem go restrukturyzacją zatrudnienia, jeżeli:
- a) posiada łącznie co najmniej pięcioletni staż pracy w:
- przedsiębiorstwach górniczych lub spółkach prawa handlowego utworzonych przez te przedsiębiorstwa,
 - przedsiębiorstwach robót górniczych będących przedsiębiorstwami państwowymi lub spółkami prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa albo przedsiębiorstwa państwowego,
 - Przedsiębiorstwie Budowy Szybów S.A. w Bytomiu, albo
- b) był zatrudniony w dniu 31 grudnia 1997 r. w kopalni całkowicie likwidowanej,
- 9) gminie górniczej – należy przez to rozumieć gminę, na terenie której:
- a) prowadzona jest działalność objęta koncesją na wydobywanie węgla kamiennego i na rzecz której przedsiębiorstwo górnicze jest obowiązane uiszczać opłatę eksploatacyjną,
- b) zlokalizowany jest zakład górniczy lub jego część.

Art. 3

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz przedsiębiorstw górniczych, o których mowa w art. 2 pkt 3.

Rozdział 2

Restrukturyzacja finansowa przedsiębiorstw górniczych

Art. 4

1. Restrukturyzacji finansowej podlegają zobowiązania pieniężne przedsiębiorstw górniczych, zwane dalej „zobowiązaniami”, wraz z odsetkami wobec:
 - 1) budżetu państwa - z wyłączeniem zobowiązań z tytułu:
 - a) podatku dochodowego od osób fizycznych,
 - b) rat kredytów i odsetek na budowę kopalń, poręczonych przez Ministra Finansów w imieniu Skarbu Państwa,
 - 2) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych - z tytułu należnych składek,
 - 3) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - z tytułu należnych wpłat,
 - 4) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej - z tytułu należnych opłat i kar, w części dotyczącej tych funduszy,
 - 5) gminy - z tytułu opłat i kar należnych gminie.
2. Restrukturyzacja finansowa przedsiębiorstw górniczych może polegać na:
 - 1) umorzeniu całości lub części ich zobowiązań,
 - 2) odroczeniu terminu spłaty ich zobowiązań na określony czas,
 - 3) rozłożeniu spłaty ich zobowiązań na raty,
 - 4) zamianie podlegających spłacie zobowiązań na ich akcje i udziały,
 - 5) zwolnieniu od obowiązku uiszczania bieżących opłat i kar.

Art. 5

1. Powstałe przed dniem 1 kwietnia 1998 r. zobowiązania, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1-3, oraz zobowiązania wobec Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z tytułu opłat i kar za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, w części dotyczącej odprowadzania zasolonych wód kopalnianych do wód, określonych przepisami Prawa wodnego, z zastrzeżeniem ust. 3, ulegną umorzeniu wraz z odsetkami, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 8 ust. 2.

2. W trakcie postępowania oddłużeniowego, o którym mowa w art. 7 ust. 1, nie licza się odsetek od zobowiązań, o których mowa w ust. 1.
3. Powstałe przed dniem 1 kwietnia 1998 r. zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług podlegają restrukturyzacji finansowej na następujących zasadach:
 - 1) termin spłaty zobowiązań głównych podlega odroczeniu do dnia 31 grudnia 2000 r.,
 - 2) odsetki od zobowiązań głównych podlegają umorzeniu w pełnej wysokości po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 8 ust. 2,
 - 3) od dnia 1 stycznia 2001 r. następuje spłata zobowiązań w terminie nie dłuższym niż 5 lat, na warunkach określonych w umowie zawartej pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem.
4. Powstałe przed dniem 1 kwietnia 1998 r. zobowiązania, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 4, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu opłat i kar za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, w części dotyczącej odprowadzania zasolonych wód kopalnianych do wód, podlegają restrukturyzacji finansowej na następujących zasadach:
 - 1) termin spłaty zobowiązań głównych podlega odroczeniu do dnia 31 grudnia 2005 r.,
 - 2) odsetki od zobowiązań głównych podlegają umorzeniu po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 8 ust. 2,
 - 3) od dnia 1 stycznia 2006 r. następuje spłata zobowiązań w terminie nie dłuższym niż pięć lat na warunkach określonych w umowie zawartej pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem, z możliwością ich przeznaczenia na realizację w przedsiębiorstwach górniczych inwestycji proekologicznych, uzgodnionych z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkim funduszem ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
5. Powstałe przed dniem 1 kwietnia 1998 r. zobowiązania z tytułu opłat i kar należnych gminom, podlegają restrukturyzacji finansowej na następujących zasadach:
 - 1) termin spłaty zobowiązań głównych i należnych odsetek ulega odroczeniu do dnia 31 grudnia 2000 r.,
 - 2) począwszy od dnia 1 stycznia 2001 r. następuje spłata zobowiązań w równych ratach kwartalnych z tym, że ostatnią ratę należy uregulować w terminie do dnia

31 grudnia 2005 r.,

- 3) na wniosek dłużnika i za zgodą wierzyciela, zobowiązania z tych tytułów mogą być zamienione w całości lub w części na akcje lub udziały dłużnika, w wyniku podwyższenia jego kapitału akcyjnego lub zakładowego; akcje lub udziały mogą być obejmowane wyłącznie przez gminy,
- 4) wartość akcji lub udziałów, o których mowa w pkt 3, przeznaczonych na zaspokojenie zobowiązań wobec gmin nie może przekroczyć 49 % kapitału akcyjnego lub zakładowego przed jego podwyższeniem.

Art. 6

1. Od dnia wejścia w życie ustawy, do dnia zawarcia umowy, o której mowa w art. 8 ust. 1, wstrzymuje się wykonanie zobowiązań, o których mowa w art. 5 ust. 1 i ust. 3-5.
2. W okresie odroczenia terminów spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 3, oraz w okresie spłaty tych zobowiązań, nie stosuje się przepisów art. 57 § 1-4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 i Nr 160, poz. 1083), z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W przypadku nie zapłacenia lub nieterminowego zapłacenia którejkolwiek z rat zobowiązań, o których mowa w ust. 2, nalicza się odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych, licząc od następnego dnia po upływie terminu, w którym rata miała być zapłacona.
4. Umorzone kwoty zobowiązań uwzględnia się w rachunku zysków i strat, na zasadach powszechnie obowiązujących z tym, że przychody z tytułu umorzenia nie stanowią przychodu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482 i Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 43, poz. 163, Nr 80, poz. 368, Nr 87, poz. 406, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602 i Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 86, poz. 433, Nr 96, poz. 478, Nr 133, poz. 654 i Nr 142, poz. 704; z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 34, poz. 146, Nr 90, poz. 405, Nr 137, poz. 639 i Nr 147, poz. 686 oraz z 1997 r. Nr 9, poz. 44, Nr 28, poz. 153, Nr 79, poz. 484, Nr 96, poz. 592, Nr 107, poz. 685, Nr 118, poz. 754, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776 i poz. 777, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945 oraz z 1998

r. Nr 60, poz.383), zwana dalej „ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych”.

Art. 7

1. Restrukturyzację finansową, o której mowa w art. 4 ust. 2, przeprowadza się w drodze postępowania zwanego dalej “postępowaniem oddłużeniowym”.
2. Postępowanie oddłużeniowe wszczyna się na wniosek przedsiębiorstwa górniczego, złożony wierzycielowi nie później niż do dnia 30 czerwca 1999 r.
3. Integralną część wniosku, o którym mowa w ust. 2, stanowi pozytywnie zaopiniowany w trybie ust. 5 i 6 program naprawczy, określający sposoby i środki działania, które mają zapewnić przedsiębiorstwu górniczemu osiągnięcie dodatniego wyniku finansowego na działalności operacyjnej, najpóźniej do końca 2000 r., a także określający propozycje restrukturyzacji finansowej wraz z harmonogramem jej realizacji oraz zadania w zakresie ochrony środowiska.
4. Do wniosku należy załączyć, sporządzone według stanu na ostatni dzień kwartału poprzedzającego dzień złożenia wniosku, następujące dokumenty:
 - 1) odpis z właściwego rejestru,
 - 2) bilans z rachunkiem zysków i strat,
 - 3) spis wierzycieli zawierający oznaczenie wierzyciela, wysokość wierzytelności, datę powstania, terminy płatności oraz zabezpieczenia spłat tych wierzytelności,
 - 4) wykaz udzielonych poręczeń i gwarancji oraz ustanowionych hipotek,
 - 5) wykaz niewykonanych tytułów egzekucyjnych wystawionych przeciwko przedsiębiorstwu górniczemu,
 - 6) wykaz dłużników z podaniem wysokości należności i terminów ich płatności.
5. Program naprawczy, o którym mowa w ust. 3, opiniuje Minister Gospodarki, w uzgodnieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Ministrem Finansów i Ministrem Skarbu Państwa, po uzyskaniu stanowiska:
 - 1) Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - w odniesieniu do zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
 - 2) Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - w odniesieniu do zobowiązań wobec Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska

- i gospodarki wodnej,
- 3) Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - w odniesieniu do zobowiązań wobec tego funduszu,
 - 4) zarządów gmin górniczych, na terenie których znajduje się przedsiębiorstwo górnicze.
6. Udzielenie opinii, o której mowa w ust.5, powinno nastąpić w terminie nie dłuższym niż 30 dni.

Art. 8

1. Postępowanie oddłużeniowe, prowadzi się na podstawie umowy zawartej przez dłużnika z wierzycielem. Umowa, przy uwzględnieniu zasad, o których mowa w ustawie, określa warunki realizacji restrukturyzacji finansowej.
2. Podstawą realizacji postępowania oddłużeniowego jest spełnienie przez dłużnika w okresie od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2002 r., następujących warunków:
 - 1) nie przekroczenie przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2, Nr 43, poz. 221, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr, poz.....),
 - 2) nie dokonywania darowizn, chyba że dotyczy to nieodpłatnego przekazywania obiektów majątku nieprodukcyjnego przynoszącego straty,
 - 3) realizowania przez dłużnika restrukturyzacji przedsiębiorstwa górniczego zgodnie z programem naprawczym,
 - 4) regulowania bieżących zobowiązań z tytułu ubezpieczeń społecznych, składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, począwszy od dnia 1 stycznia 1999 r.
3. Z chwilą zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, wstrzymuje się wykonywanie, zawartych wcześniej i nie wykonanych umów, porozumień oraz decyzji dotyczących zobowiązań, o których mowa w art. 5 ust. 1 i ust. 3 - 5, a postępowania egzekucyjne zawieszają się do dnia zakończenia postępowania oddłużeniowego.

4. W okresie prowadzenia postępowania oddłużeniowego, nie stosuje się przepisów art. 5 § 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo upadłościowe (Dz.U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512, z 1994 r. Nr 1 poz. 1, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 6, poz. 43 i Nr 43, poz. 189, Nr 106, poz. 496, Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 54, poz. 349, Nr 117, poz. 751, Nr 121, poz. 770 i Nr 140, poz. 940).
5. W przypadku niespełnienia przez dłużnika któregokolwiek z warunków, określonych w ust. 2, postępowanie oddłużeniowe podlega umorzeniu, a objęte tym postępowaniem zobowiązania wraz z odsetkami stają się wymagalne.
6. Decyzje w sprawie umorzenia postępowania oddłużeniowego podejmuje Minister Gospodarki w uzgodnieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Ministrem Finansów i Ministrem Skarbu Państwa.
7. Przebieg postępowania oddłużeniowego monitoruje Państwowa Agencja Restrukturyzacji Górnictwa Węgla Kamiennego S.A. w Katowicach, która w przypadku stwierdzenia niespełnienia przez dłużnika warunków, o których mowa w ust. 2, informuje o tym Ministra Gospodarki.

Art. 9

1. Powstałe po dniu 31 marca 1998 r. zobowiązania, o których mowa w art. 4 ust. 1, mogą być regulowane przez dłużnika na zasadach określonych w umowie zawartej z wierzycielem, w przypadku stwierdzonej w opinii, o której mowa w art. 7 ust. 5, niemożności regulowania tych zobowiązań, do czasu uzyskania rentowności, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2000 r.
2. Umowa, o której mowa w ust. 1, może zawierać postanowienia dotyczące:
 - 1) umorzenia istniejących zobowiązań w pełnej wysokości, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku od towarów i usług oraz z tytułu opłat i kar należnych gminom,
 - 2) odroczenia terminu płatności zobowiązań nie podlegających umorzeniu, jednak na okres nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia 2000 roku,
 - 3) rozłożenia spłaty zobowiązań, o których mowa w pkt 2, na okres nie przekraczający 5 lat.
3. Powstałe po dniu 31 marca 1998 r. zobowiązania z tytułu podatku od towarów i

- usług oraz z tytułu opłat i kar należnych gminom, mogą być przedmiotem umów tylko w zakresie terminów oraz warunków spłaty.
4. W umowie, o której mowa w ust. 1, określa się sposób oraz inne warunki restrukturyzacji zadłużenia.
 5. W przypadku, gdy dłużnik przez trzy kolejne miesiące nie będzie realizował warunków umowy, na wniosek wierzyciela, postępowanie oddłużeniowe może zostać umorzone.
 6. Do restrukturyzacji finansowej zobowiązań, o których mowa w ust.1, przepisy art. 7 i art. 8, stosuje się odpowiednio.

Art. 10

Przepisy art. 4 – 8 w odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 – 3, stosuje się odpowiednio do przedsiębiorstw robót górniczych będących przedsiębiorstwami państwowymi lub spółkami prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa oraz do Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A. w Bytomiu.

Art. 11

Przedsiębiorstwa górnicze prowadzące całkowitą lub częściową likwidację kopalń są zwolnione z dniem zaprzestania wydobywania węgla od obowiązku zapłaty bieżących wpłat, opłat i kar, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 - 5, w wysokości przypadającej na likwidowaną kopalnię lub jej część.

Rozdział 3

Likwidacja kopalni

Art. 12

1. Całkowita likwidacja kopalni polega na zaprzestaniu wydobywania węgla kamiennego i likwidacji zakładu górniczego.

2. Częściowa likwidacja kopalni polega na likwidacji oznaczonej części zakładu górniczego, zbędnej ze względów technicznych lub technologicznych, dla której zgodnie z przepisami art. 81 ust. 4 Prawa geologicznego i górniczego sporządzany jest plan ruchu likwidacji części zakładu górniczego.

Art. 13

1. Wszczęcie całkowitej lub częściowej likwidacji kopalni następuje na podstawie rozstrzygnięcia właściwego organu przedsiębiorstwa górniczego.
2. Rozstrzygnięcie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać:
 - 1) zakres likwidacji,
 - 2) termin rozpoczęcia likwidacji,
 - 3) termin zakończenia wydobycia węgla kamiennego,
 - 4) termin zakończenia likwidacji,
 - 5) osobę likwidatora.
3. Rozstrzygnięcie, o którym mowa w ust. 1, stanowi podstawę opracowania przez przedsiębiorstwo górnicze:
 - 1) programu likwidacji kopalni,
 - 2) programu socjalnego likwidowanej kopalni.
4. Wydobycie węgla kamiennego nie może być prowadzone dłużej niż sześć miesięcy od dnia wejścia w życie programu socjalnego.
5. Przedsiębiorstwo górnicze opracowuje program socjalny likwidowanej kopalni przy udziale utworzonego w tej kopalni biura pomocy zawodowej Górniczej Agencji Pracy Sp. z o.o. Biura pomocy zawodowej Górniczej Agencji Pracy Sp. z o.o. zostaną utworzone w pierwszej kolejności w kopalniach całkowicie likwidowanych, niezależnie od terminu rozpoczęcia likwidacji. Biura te uczestniczą w konsultowaniu z poszczególnymi pracownikami adresowanych do nich propozycji zawartych w programie socjalnym, oraz w tym zakresie mogą współdziałać ze związkami zawodowymi działającymi w likwidowanej kopalni.

Art. 14

1. Program likwidacji kopalni powinien określać:
 - 1) zakres i harmonogram robót likwidacyjnych przewidzianych do wykonania w okresie objętym rozstrzygnięciem o likwidacji kopalni,
 - 2) przewidywane koszty likwidacji.
2. W przypadku ubiegania się o finansowanie likwidacji kopalni ze środków budżetu państwa, właściwy organ przedsiębiorstwa górniczego przedkłada program likwidacji kopalni do akceptacji Ministrowi Gospodarki.

Art. 15

1. Program socjalny likwidowanej kopalni powinien określać:
 - 1) uprawnienia ostonowe i aktywizujące, o których mowa w art. 21, którymi zostaną objęci pracownicy likwidowanej kopalni oraz formę realizacji tych uprawnień przez każdego pracownika, który utraci miejsce pracy w likwidowanej kopalni,
 - 2) przewidywany koszt realizacji programu socjalnego oraz źródła jego sfinansowania.
2. Program socjalny likwidowanej kopalni, w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od dnia podjęcia rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 13 ust. 1, właściwy organ przedsiębiorstwa górniczego przedkłada:
 - 1) związkom zawodowym działającym w likwidowanej kopalni,
 - 2) zarządowi gminy górniczej, na terenie której znajduje się siedziba likwidowanej kopalni.
3. Program socjalny powinien zostać uzgodniony i podpisany przez związki zawodowe działające w likwidowanej kopalni oraz zaopiniowany przez zarząd gminy górniczej w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od dnia przedłożenia programu.
4. W przypadku nieuzyskania uzgodnienia lub opinii, o których mowa w ust. 3, program wchodzi w życie w terminie 15 dni od dnia, w którym upłynął termin do uzgodnienia lub zaopiniowania programu.
5. Program socjalny likwidowanej kopalni realizuje likwidator kopalni.
6. Tryb przyjmowania i wdrażania programu socjalnego likwidowanej kopalni nie dotyczy kopalń wobec, których rozstrzygnięcie o likwidacji podjęto przed wejściem w życie ustawy.

Art. 16

1. Wybór przedsiębiorcy, któremu powierzona zostanie realizacja całkowitej lub częściowej likwidacji kopalni, następuje w drodze publicznego przetargu ogłoszonego przez przedsiębiorstwo górnicze.

2. W zakresie nie uregulowanym przepisami Kodeksu cywilnego do przetargu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 4 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 i Nr 130, poz. 645, z 1995 r. Nr 99, poz. 488 oraz z 1997 r. Nr 123, poz. 777 i 778).

Art. 17

1. Środki finansowe na realizację programu likwidacji kopalni zapewnia przedsiębiorstwo górnicze, wykorzystując w tym celu dotacje z budżetu państwa, przychody z likwidacji, pożyczki lub subwencje Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środki otrzymane od zagranicznych instytucji finansowych oraz inne źródła finansowania.
2. Finansowanie realizacji programu likwidacji kopalni, ze środków budżetowych w latach 1998-2002, odbywa się na podstawie umowy zawartej pomiędzy Ministrem Gospodarki a właściwym organem przedsiębiorstwa górniczego. Umowa ta powinna określać między innymi sposób monitorowania procesu likwidacji kopalni oraz kontroli wydatkowania środków budżetowych w procesie likwidacji.
3. Minister Gospodarki w porozumieniu z Ministrem Finansów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania dotacji z budżetu państwa przeznaczonej na finansowanie likwidacji kopalń oraz usuwania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, oraz szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej.
4. W kopalniach całkowicie likwidowanych, kwotę podatku od towarów i usług naliczonego zgodnie z ustawą z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50, Nr 28, poz. 127, Nr 129 poz. 599, z 1994 r. Nr 132, poz. 670, z 1995 r. Nr 44, poz. 231, Nr 142, poz. 702 i 703, z 1996 r. Nr 137, poz. 640 oraz z 1997 r. Nr 111, poz. 722, Nr 123 poz. 776 i 780, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943, Nr 162, poz. 1104), zwanej dalej „ustawą o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym”, w związku z zakupami i usługami związanymi z ich likwidacją, traktuje się tak jakby wynikała ze sprzedaży opodatkowanej. W stosunku do tych kopalń nie stosuje się art. 20 ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym w odniesieniu do towarów używanych zwolnionych od podatku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 tej ustawy.

Art. 18

1. Z dniem 1 stycznia 2000 r. przedsiębiorstwo górnicze utworzy fundusz likwidacji kopalń, będący w jego dyspozycji, na który przekazywać będzie od 3 % do 10 % środków pochodzących z odpisów amortyzacyjnych każdej z kopalń należących do przedsiębiorstwa górniczego.
2. Środki funduszu likwidacji kopalń przedsiębiorstwo górnicze gromadzi na wyodrębnionym rachunku bankowym. Środki te nie podlegają egzekucji.
3. Od dnia 1 stycznia 2003 r. likwidacja kopalń finansowana jest ze środków funduszu, o którym mowa w ust. 1, oraz uzupełniająco ze środków budżetu państwa.
Od dnia 1 stycznia 2006 r. likwidacja kopalń finansowana jest wyłącznie ze środków funduszu.
4. Dochody funduszu nie stanowią przychodu w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
5. Minister Gospodarki w porozumieniu z Ministrem Finansów, określi w drodze rozporządzenia, szczególne zasady:
 - 1) tworzenia i funkcjonowania funduszu likwidacji kopalń, o którym mowa w ust. 1,
 - 2) ustalania wysokości odpisów i terminy przekazywania środków na ten fundusz,
 - 3) wykorzystania środków funduszu.

Rozdział 4**Restrukturyzacja zatrudnienia w przedsiębiorstwach górniczych****Art. 19**

1. Środki finansowe na realizację restrukturyzacji zatrudnienia, w tym realizację programu socjalnego likwidowanej kopalni, o którym mowa w art.13 ust.3 pkt 2, zapewnia przedsiębiorstwo górnicze, wykorzystując w tym celu dotacje z budżetu państwa, przychody z likwidacji kopalń, środki otrzymane od zagranicznych instytucji finansowych oraz inne źródła finansowania.

Art. 20

1. Przepisy niniejszego rozdziału z wyjątkiem art. 21 ust. 4, stosuje się do pracowników

przedsiębiorstw górniczych oraz do pracowników:

- 1) Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A. w Bytomiu oraz przedsiębiorstw robót górniczych - w których obowiązuje Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r, zwany dalej „Układem Zbiorowym Pracy”, jeżeli przedsiębiorstwa te są przedsiębiorstwami państwowymi lub spółkami prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa lub przedsiębiorstwa państwowego, postawionych w stan likwidacji lub upadłości albo w przypadku konieczności zmniejszenia zatrudnienia,
 - 2) spółek prawa handlowego utworzonych przez przedsiębiorstwa górnicze.
2. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do pracowników zatrudnianych w przedsiębiorstwach górniczych i w przedsiębiorstwach robót górniczych, o których mowa w ust.1, od dnia wejścia w życie ustawy, z wyjątkiem tych pracowników, którzy w dniu wejścia w życie ustawy byli zatrudnieni w przedsiębiorstwach górniczych.

Art. 21

1. W trakcie restrukturyzacji zatrudnienia w przedsiębiorstwach górniczych, w odniesieniu do pracowników nie posiadających uprawnień emerytalnych, stosuje się następujące uprawnienia:
 - 1) osłonowe - urlop górniczy,
 - 2) aktywizujące na rynku pracy:
 - a) zasiłek socjalny,
 - b) jednorazowe szkolenie,
 - c) jednorazowa odprawa pieniężna,
 - d) jednorazowa odprawa pieniężna bezwarunkowa,
 - e) pożyczka lub kredyt bankowy.
2. Świadczenia z tytułu uprawnień, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a - d, mogą być przyznane pracownikowi na jego wniosek za zgodą pracodawcy, jeżeli przed dniem złożenia wniosku nie korzystał z takich świadczeń, chyba że ustawa stanowi inaczej.
3. Osoba korzystająca z uprawnień, o których mowa w ust.1 pkt 1 i pkt 2 lit. a, traci przyznane jej uprawnienia jeżeli w trakcie korzystania z nich:

- 1) podjęła pracę pod ziemią lub u pracodawcy uprawnionego do przyznawania uprawnień wymienionych w ust. 1,
 - 2) podjęła inne zatrudnienie nie powiadamiając o tym, w terminie jednego miesiąca, przedsiębiorstwa górniczego zobowiązanego do wypłacania świadczeń związanych z tymi uprawnieniami,
 - 3) nabyła uprawnienia emerytalne lub rentowe.
4. Zatrudnionemu pod ziemią pracownikowi kopalni objętej całkowitą likwidacją, któremu do uzyskania urlopu górniczego brakuje nie więcej niż dwa lata, przedsiębiorstwo górnicze zapewnia zatrudnienie w czynnej kopalni.
5. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nie ograniczają uprawnień określonych ustawą z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19, Nr 10, poz. 59, Nr 51, poz. 298, z 1991 r. Nr 83, poz. 372, Nr 106, poz. 457, Nr 113, poz. 491, z 1992 r. Nr 21, poz. 84, z 1994 r. Nr 1, poz. 1 oraz z 1996 r. Nr 24, poz. 110).

Art. 22

1. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1, przysługuje zatrudnionemu u pracodawcy objętego Układem Zbiorowym Pracy, pracownikowi zatrudnionemu pod ziemią, któremu ze względu na wiek, łączny staż pracy lub staż pracy pod ziemią wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, brakuje nie więcej niż pięć lat do nabycia prawa do emerytury przed dniem 1 stycznia 2007 r. - wymiarze do lat pięciu.
2. Urlop górniczy, przysługuje pracownikom w pełnym wymiarze pięciu lat pod warunkiem, że skorzystanie z urlopu pozwoli na nabycia praw do emerytury przed dniem 1 stycznia 2007 r.
3. Urlop górniczy może być udzielony po ustaleniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych okresów uprawniających pracownika do emerytury oraz okresu urlopu górniczego niezbędnego do nabycia uprawnień emerytalnych.
4. Urlop górniczy traktuje się na równi z okresami pracy górniczej uprawniającymi do nabycia uprawnień emerytalnych, z uwzględnieniem ust. 2.
5. Korzystanie z urlopu górniczego jest dobrowolne. Urlop górniczy może być

przyznany pod warunkiem złożenia przez pracownika pisemnego oświadczenia, iż wyraża zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z dniem zakończenia urlopu górniczego.

6. Pracownik korzystający z urlopu górniczego, nie może korzystać z innych uprawnień osłonowych i aktywizujących określonych w ustawie.
7. W przypadku gdy pracownik przebywający na urlopie górniczym nabywa prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, o czym organ rentowy zawiadamia pracodawcę, z dniem przyznania prawa do renty traci on prawo do urlopu górniczego.

Art. 23

1. W trakcie korzystania z urlopu górniczego, o którym mowa w art.21 ust. 1 pkt1, pracownik otrzymuje świadczenie socjalne w wysokości 75 % miesięcznego ekwiwalentu pieniężnego obliczonego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy. Wysokość świadczenia oblicza się zgodnie z przepisami wydawanymi przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, na podstawie Kodeksu pracy, dotyczącymi zasad ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu miesięcznego za urlop.
2. Korzystający z urlopu górniczego niezależnie od świadczenia socjalnego otrzymuje:
 - 1) deputat węglowy,
 - 2) nagrodę z okazji "Dnia Górnika" i dodatkową nagrodę roczną wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1981 r. w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa – Karta Górnika (Dz. U. z 1982 r. Nr 2, poz. 13), zwanego dalej „Kartą Górnika”.
 - 3) nagrodę jubileuszową
 oraz ma prawo do korzystania z uznaniowych świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Świadczenia, o których mowa w pkt 1 i 2, przysługują pod warunkiem, że uprawnienie do takich świadczeń przysługiwało pracownikowi już przed uzyskaniem urlopu górniczego.
3. Świadczenie socjalne, o którym mowa w ust.1, jest waloryzowane kwartalnie według wskaźnika, o którym mowa w ust. 4, z tym że kwota tego świadczenia nie może być niższa od kwoty wypłaconej w miesiącu poprzedzającym waloryzację.

4. Wskaźnik wzrostu przeciętnych wynagrodzeń na kolejny kwartał począwszy od dnia 1 stycznia 1999 r. ustala się jako stosunek obciążającego koszty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników wszystkich kopalń węgla kamiennego zatrudnionych pod ziemią, z ostatniego kwartału przed kwartałem, na który wskaźnik jest ustalany, do analogicznego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał przedostatni. Do tego wynagrodzenia nie wlicza się nagród rocznych, odpraw pieniężnych przyznawanych w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i innych wypłat o charakterze jednorazowym.
5. Waloryzacja świadczenia socjalnego dla pracownika, któremu przyznano urlop górniczy w danym kwartale, rozpoczyna się od następnego kwartału.
6. Wskaźnik wzrostu przeciętnych wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 4, ustala Minister Gospodarki i ogłasza w formie obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
7. Osobie otrzymującej świadczenie socjalne, która podejmie zatrudnienie poza górnictwem, przysługuje miesięcznie 50 % przyznanego świadczenia socjalnego wypłacanego nie dłużej niż do końca okresu, na który świadczenie przyznano, pod warunkiem, że zgłosi ten fakt przedsiębiorstwu górniczemu zobowiązanemu do wypłacania świadczenia socjalnego.
8. Osoba korzystająca z urlopu górniczego przed dniem wejścia w życie ustawy, otrzymuje świadczenie socjalne w wymiarze dotychczas ustalonym.

Art. 24

1. Zasiłek socjalny, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 lit. a, wypłacany na czas przekwalifikowania zawodowego i poszukiwania nowego zatrudnienia poza górnictwem, przysługuje pracownikowi zatrudnionemu pod ziemią nie uprawnionemu do urlopu górniczego, z którym z przyczyn dotyczących zakładu pracy rozwiązano stosunek pracy, a od dnia 1 stycznia 1999 r. również pracownikowi zatrudnionemu w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla, z którym rozwiązano stosunek pracy w tym samym trybie.
2. Zasiłek socjalny przyznawany jest na okres do dwóch lat.
3. Wysokość zasiłku socjalnego wynosi 65% miesięcznego ekwiwalentu pieniężnego

- obliczonego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy, z zastrzeżeniem ust.7. Wysokość zasiłku socjalnego, obliczana jest zgodnie z odrębnymi przepisami wydawanymi przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, na podstawie Kodeksu pracy, dotyczącymi zasad ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu miesięcznego za urlop wypoczynkowy.
4. Warunkiem przyznania pracownikowi zasiłku socjalnego jest złożenie przez niego pisemnego zobowiązania do przestrzegania przepisów ust. 5 i 6.
 5. Osoba korzystająca z zasiłku socjalnego zobowiązana jest do:
 - 1) zgłaszania się przynajmniej raz w miesiącu we właściwym biurze pomocy zawodowej Górniczej Agencji Pracy Sp. z o.o. w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia zatrudnienia,
 - 2) podjęcia przedstawionej przez właściwe biuro pomocy zawodowej Górniczej Agencji Pracy Sp. z o.o. propozycji szkolenia bądź przekwalifikowania zawodowego, zwiększającej szansę zatrudnienia.
 6. Osoba uprawniona do pobierania zasiłku socjalnego traci to prawo niezależnie od przepisu art. 21 ust. 3 w przypadku:
 - 1) nieusprawiedliwionego nie zgłoszenia się w wyznaczonym terminie w biurze pomocy zawodowej.
 - 2) odmowy podjęcia zaproponowanego szkolenia bądź przekwalifikowania,
 - 3) nie uzasadnionej odmowy podjęcia proponowanego zatrudnienia w rozumieniu przepisów rozdziału 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 1997 r. Nr 25, poz. 128, Nr 28, poz. 153, Nr 41, poz. 255, Nr 63, poz. 403, Nr 93, poz. 569, Nr 107, poz. 692, Nr 121, poz. 770 i Nr 123, poz. 776),
 - 4) podjęcia pracy lub działalności gospodarczej.
 7. Okres wypłacania zasiłku kończy się z dniem podjęcia zatrudnienia lub działalności gospodarczej.
 8. Przepisy art. 23 ust. 3-6 stosuje się odpowiednio.

Art. 25

1. Pracownik kopalni, z którym pracodawca rozwiązał umowę o pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy, korzystający z zasiłku socjalnego uprawniony jest do odbycia jednorazowego szkolenia, o którym mowa w art.21 ust.1 pkt2 lit.b, w celu

- zmiany kwalifikacji, umożliwiających podjęcie nowego zatrudnienia poza górnictwem lub nabycia kwalifikacji potrzebnych do podjęcia samodzielnej działalności gospodarczej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Uprawnienie do sfinansowania kosztów jednorazowego szkolenia w 1998 r. przysługuje pracownikowi zatrudnionemu w kopalni pod ziemią, a od dnia 1 stycznia 1999 r. każdemu pracownikowi kopalni oraz osobie przebywającej na zasiłku socjalnym.
 3. W przypadku, gdy był pracownik, o którym mowa w ust. 1 i 2, zarejestrowany we właściwym urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy, skierowany zostanie przez ten urząd, na wniosek biura pomocy zawodowej Górniczej Agencji Pracy Sp. z o.o., na szkolenie, a rejonowy urząd pracy sfinansuje tylko w części koszty tego szkolenia to pozostałą część kosztów finansuje pracodawca, o którym mowa w ust. 1, lub wnioskujące biuro pomocy zawodowej - ze środków budżetowych lub zagranicznych źródeł finansowania.
 4. W przypadku gdy pracownik, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie uzyska propozycji szkolenia, o którym mowa w ust. 1, a odbędzie szkolenie zaproponowane przez biuro pomocy zawodowej Górniczej Agencji Pracy Sp. z o.o., koszt tego szkolenia finansuje pracodawca, o którym mowa w ust. 1, lub wnioskujące biuro pomocy zawodowej ze środków budżetowych lub zagranicznych źródeł finansowania.

Art. 26

1. Jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt. 2 lit. c, udzielana w celu zintensyfikowania aktywności zawodowej przysługuje:
 - 1) zwalnianemu po dniu 1 stycznia 1998 r. na jego wniosek, nie uprawnionemu do urlopu górniczego pracownikowi zatrudnionemu pod ziemią,
 - 2) od dnia 1 stycznia 1999 r. - pracownikowi zwalnianemu na jego wniosek, zatrudnionemu w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla,
 - 3) osobie przebywającej na zasiłku socjalnym,
 jeżeli w okresie do 24 miesięcy od dnia rozwiązania umowy o pracę, podejmie zatrudnienie poza górnictwem.
2. Odprawa przysługuje od dnia podjęcia zatrudnienia poza górnictwem.
3. Odprawę, o której mowa w ust. 1:

- 1) do dnia 31 grudnia 1998 r. wypłaca się w wysokości 14,4 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy,
- 2) od dnia 1 stycznia 1999 r. wypłaca się w wysokości:
 - a) 14,4 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy, od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 31 grudnia 1999 r.
 - b) 12 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy, od dnia 1 stycznia 2000 r. do dnia 31 grudnia 2000 r.
 - c) 9,6 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy, od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 31 grudnia 2001 r.
 - d) 7,2 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy, od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2002 r.

Art. 27

1. Jednorazowa odprawa pieniężna bezwarunkowa, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 lit. d, przysługuje zwalnianemu po dniu 1 stycznia 1998 r. pracownikowi zatrudnionemu pod ziemią, nie uprawnionemu do urlopu górniczego, a od dnia 1 stycznia 1999 r. także zatrudnionemu w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla, z którym została rozwiązana umowa o pracę na jego wniosek, i który zrezygnował ze świadczeń, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 lit a - c oraz z zatrudnienia, o którym mowa w art. 21 ust.4.
2. Odprawę, o której mowa w ust. 1:
 - 1) do dnia 31 grudnia 1998 r. wypłaca się w wysokości 24 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy,
 - 2) od dnia 1 stycznia 1999 r. wypłaca się w wysokości:
 - a) 24,0 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy - do dnia

31 grudnia 1999 r.

b) 21,6 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy - od dnia 1 stycznia 2000 r. do dnia 31 grudnia 2000 r.

c) 16,8 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy - od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 31 grudnia 2001 r.

d) 12 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy - od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2002 r.

3. Począwszy od dnia 1 stycznia 1999 r. jednorazowa odprawa pieniężna bezwarunkowa przysługuje także pozostałym pracownikom kopalni całkowicie likwidowanej, w wysokości 3,6 - krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kopalniach, z trzeciego kwartału roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy.

Art. 28

1. Pracownik przedsiębiorstwa górniczego, z którym rozwiązano umowę o pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy, ma prawo do ubiegania się o pożyczkę lub kredyt bankowy, o których mowa w art.21 ust.1 pkt 2 lit. e, na preferencyjnych warunkach w celu podjęcia działalności gospodarczej na własny rachunek.
2. Przepis ust.1 do dnia 31 grudnia 1998 r. ma zastosowanie do pracowników zatrudnionych pod ziemią, a od dnia 1 stycznia 1999 r. do wszystkich pracowników kopalń.

Art. 29

Pracodawca spoza górnictwa, który zobowiąże się do zatrudnienia byłego pracownika przedsiębiorstwa górniczego, z którym rozwiązano umowę o pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy, przez co najmniej 24 miesiące na specjalnie w tym celu utworzonym stanowisku pracy, może ubiegać się o pożyczkę lub kredyt bankowy na preferencyjnych warunkach z przeznaczeniem na pokrycie związanych z tym kosztów.

Art. 30

Pożyczki i kredyty, o których mowa w art. 28 ust. 1 oraz w art. 29, udzielane są przez banki i lokalne lub regionalne instytucje finansowe Kontraktu Regionalnego dla Województwa Katowickiego zasilane z budżetu państwa lub z innych źródeł finansowania.

Art. 31

1. Pracodawca spoza górnictwa, który zatrudni na czas nieokreślony byłego pracownika przedsiębiorstwa górniczego, z którym rozwiązano umowę o pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy i będzie go zatrudniał co najmniej przez 24 miesiące, przysługuje w tym okresie prawo ubiegania się o zwrot kwoty odpowiadającej wysokości zapłaconej składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w części przypadającej na tego pracownika - jednak w kwocie miesięcznej nie wyższej niż średniomiesięczna składka przypadająca od kwoty wynagrodzeń w kwartale poprzedzającym kwartał, za który przysługuje refundacja.
2. Wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia dla określenia średnio miesięcznej składki, o której mowa w ust. 1, ustala Minister Gospodarki i ogłasza w formie obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski „.
3. Zwrot kwoty odpowiadającej wysokości zapłaconej składki dokonywany jest przez przedsiębiorstwo górnicze, w którym pracownik był poprzednio zatrudniony, ze środków budżetu państwa.
4. W przypadku niespełnienia przez pracodawcę warunku dotyczącego okresu zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, pracodawca ten jest zobowiązany zwrócić przedsiębiorstwu górniczemu otrzymane kwoty, o których mowa w ust. 1.

Art. 32

W przypadku likwidacji przedsiębiorstwa górniczego obowiązek wypłacania wszystkich świadczeń przejmuje jednostka organizacyjna wskazana przez Ministra Gospodarki.

Art. 33

Pracodawca, w przypadku nieskorzystania przez pracownika kopalni objętej całkowitą likwidacją z uprawnień osłonowych i aktywizujących, o których mowa w art.21 ust. 1

oraz z zatrudnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 4, rozwiązuje umowę o pracę z pracownikiem na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz zmianie niektórych ustaw.

Art. 34

1. Minister Gospodarki w porozumieniu z Ministrem Finansów i Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej określi w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe zasady i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania dotacji przeznaczonych na finansowanie restrukturyzacji zatrudnienia,
 - 2) warunki, zasady i tryb przyznawania, obliczania i wypłacania uprawnień, o których mowa w niniejszym rozdziale,
 - 3) wysokość minimalnych świadczeń i zasiłków socjalnych,
 - 4) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej.
2. Wysokość przeciętnego wynagrodzenia niezbędnego dla ustalenia odpraw, o których mowa w art. 26 i art. 27, ustala Minister Gospodarki i ogłasza w formie obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Rozdział 5

Szczególne uprawnienia i zadania gmin górniczych

Art. 35

1. Przedsiębiorstwo górnicze obowiązane jest współdziałać w realizacji reformy górnictwa węgla kamiennego z gminami górniczymi w celu zagospodarowania majątku nieprodukcyjnego kopalń i tworzenia alternatywnych miejsc pracy.
2. Za majątek nieprodukcyjny kopalń, o którym mowa w ust. 1, uznaje się nieruchomości:
 - 1) zabudowane budynkami mieszkalnymi lub hotelowymi,
 - 2) zabudowane budynkami szkolnymi lub budynkami wykorzystywanymi do działalności kulturalnej,

- 3) zabudowane obiektami sportowymi, domami wypoczynkowymi i kolonijnymi,
- 4) zabudowane budynkami szpitalnymi lub związanymi z profilaktyką zdrowotną,
- 5) zabudowane budynkami wyłączonymi z działalności produkcyjnej,
- 6) inne niewykorzystywane na cele produkcyjne nieruchomości.

Art. 36

1. Przedsiębiorstwo górnicze może, w zakresie zagospodarowania majątku nieprodukcyjnego kopalń, a także zbędnego majątku produkcyjnego:
 - 1) zawiązywać z gminami górniczymi i z innymi przedsiębiorcami spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w celu aktywizacji gospodarczej gminy, pokrywając obejmowane akcje lub udziały w tych spółkach wkładem niepieniężnym w postaci określonych składników majątku,
 - 2) zrzec się na rzecz gminy górniczej własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, które stały się dla nich zbędne; zrzeczenie wymaga formy aktu notarialnego. Przepisu art. 179 § 2 Kodeksu cywilnego nie stosuje się.
2. Do czynności, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów:
 - 1) art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o urzędzie Ministra Skarbu Państwa (Dz. U. z 1996 r. Nr 106, poz.493 i Nr 156, poz.775, z 1997 r. Nr 106, poz. 673, Nr 115, poz.741 i Nr 141, poz.493),
 - 2) art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 4, poz. 23, Nr 74, poz. 443, z 1992 r. Nr 21, poz. 86, z 1993 r. Nr 11, poz. 50, z 1995 r. Nr 86, poz. 433, z 1997 r. Nr 117, poz.751 i Nr 137, poz.926).
3. Przedsiębiorstwo górnicze może pomniejszyć kapitał zapasowy o wartość bilansową przekazywanych nieruchomości, a w następnej kolejności pomniejszyć z tego tytułu kapitał rezerwowy oraz kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny. Pomniejszenie kapitału zapasowego i rezerwowego następuje z zachowaniem warunków określonych w przepisach art. 427 § 4 i 5 Kodeksu handlowego.
4. Przepisu art. 31 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 oraz z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz.554, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933 i 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz.945) nie stosuje się w przypadku określonym w ust. 3, w odniesieniu do zakazu podziału kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny.

Art. 37

Gmina górnicza uprawniona jest do korzystania z wszystkich szczególnych instrumentów ekonomiczno – finansowych i innych preferencji określonych w odrębnych przepisach.

Art. 38

1. Gmina górnicza, na terenie której rozpoczęto całkowitą lub częściową likwidację kopalni lub od zakończenia likwidacji nie upłynął okres trzech lat, uzyska zwiększony udział w podatku stanowiącym dochód budżetu państwa, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o finansowaniu gmin (Dz. U. z 1998 r. Nr 30, poz. 164), w wysokości określonej odrębną ustawą.
2. Do gminy górniczej nie stosuje się przepisu art. 15a ustawy, o której mowa w ust. 1.
3. Gmina górnicza, o której mowa w ust. 1, może występować do instytucji finansowych Kontraktu Regionalnego dla Województwa Katowickiego z wnioskiem o udzielenie jej, na warunkach preferencyjnych, pożyczek przeznaczonych na finansowanie tworzenia nowych miejsc pracy dla pracowników odchodzących z przedsiębiorstw górniczych.
4. Warunkiem uzyskania pożyczki, o której mowa w ust. 3, jest przedłożenie programu aktywizacji gospodarczej gminy górniczej, w którym określone zostaną zadania realizacyjne w celu utworzenia nowych miejsc pracy z podziałem na zadania, które mają być finansowane ze środków własnych gminy, oraz zadania, dla których realizacji konieczne jest znalezienie zewnętrznych źródeł finansowania.
5. Minister Finansów, w porozumieniu z Ministrem Gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, tryb przyznawania i sposób wykorzystania pożyczek, o których mowa w ust. 3.

Art. 39

Zwalnia się gminę górniczną z wpłat przeznaczonych na zwiększenie subwencji ogólnej budżetu państwa od przypadającej jej części opłaty eksploatacyjnej.

Art. 40

Przedsiębiorcy, podejmujący działalność gospodarczą na terenie gminy górniczej z likwidowaną kopalnią, wykorzystując do tego celu majątek nieprodukcyjny likwidowanej kopalni uprawnieni są do korzystania, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, z preferencji i szczególnych instrumentów ekonomiczno-finansowych, jakie mogą być stosowane w rejonach zagrożonych wysokim bezrobociem strukturalnym, a w szczególności z:

- 1) podwyższonych stawek amortyzacji środków trwałych,
- 2) poręczeń budżetu państwa spłaty kredytu inwestycyjnego,
- 3) pomocy w formie dotacji lub pożyczek ze środków budżetowych pochodzących z pożyczek banków zagranicznych,
- 4) odliczeń od dochodu wydatków inwestycyjnych i obniżek podatku dochodowego.

Rozdział 6**Źródła i zasady finansowania realizacji reformy górnictwa węgla kamiennego****Art. 41**

1. W każdym roku budżetowym – poczynając od roku 1999 a kończąc na 2002 - Rada Ministrów określi w projekcie budżetu państwa, na cele określone w ust. 2, dotacje w wysokości niezbędnej dla realizacji reformy górnictwa węgla kamiennego.
2. Dotacje budżetowe, o których mowa w ust. 1, przeznaczone są na finansowanie kosztów:
 - 1) likwidacji kopalń oraz kosztów usuwania szkód górniczych wywołanych reaktywacją starych zrobów,
 - 2) restrukturyzacji zatrudnienia,
 - 3) refundacji dodatków do emerytur i rent górniczych stanowiących ekwiwalent za deputat węglowy,
 - 4) tworzenia nowych miejsc pracy w gminach górniczych.
3. Podstawą przyznania dotacji jest wniosek uprawnionego przedsiębiorstwa górniczego lub gminy górniczej.
4. Dotację wypłaca się zaliczkowo w ratach miesięcznych na rachunek przedsiębiorstwa

- górniczego lub gminy górniczej.
5. W przypadku wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, Minister Gospodarki wstrzymuje przekazywanie dalszych rat zaliczki dotacji, do czasu rozliczenia się przedsiębiorstwa górniczego lub gminy górniczej, z otrzymanych dotychczas rat zaliczki.
 6. Dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, podlegają zwrotowi do budżetu państwa, w trybie określonym w odrębnych przepisach.

Rozdział 7

Zarządzanie w spółkach węglowych

Art. 42

1. O ile niniejsza ustawa nie stanowi inaczej do spółek węglowych stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561 i Nr 156 poz. 775, z 1997 r. Nr 32, poz. 184, Nr 98 poz. 603, Nr 106 poz. 673, Nr 121 poz. 770, Nr 137 poz. 926 i Nr 141 poz. 945).
2. Spółka węglowa z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa może być jedynym założycielem spółki akcyjnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.
3. Jeżeli kapitał akcyjny lub zakładowy spółki utworzonej w trybie określonym w ust. 2, pokryty zostanie przez spółkę węglową przedsiębiorstwem w rozumieniu art. 55¹ Kodeksu Cywilnego będącym kopalnią, to spółka ta wstępuje, z dniem zarejestrowania, odpowiednio we wszystkie prawa i obowiązki dotyczące kopalni, określone w Prawie geologicznym i górnicyzm oraz aktach wydanych na jego podstawie.
4. Czynność prawna utworzenia spółki, o której mowa w ust. 2, jest wolna od opłaty skarbowej przewidzianej w art. 1 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy o opłacie skarbowej.
5. Należące do spółek węglowych akcje lub udziały spółki, o której mowa w ust. 2, są zbywane w trybie:
 - 1) oferty ogłoszonej publicznie,
 - 2) rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia.

Art. 43

1. Do zadań rady nadzorczej spółki węglowej należy nadzór nad realizacją reformy górnictwa węgla kamiennego w zakresie dotyczącym spółki.
2. Członków rady nadzorczej spółki węglowej w liczbie określonej w statucie powołuje i odwołuje walne zgromadzenie akcjonariuszy.
3. Wybór kandydatów na członków rady nadzorczej spółki węglowej odbywa się w drodze konkursu przeprowadzanego przez Komitet Sterujący, o którym mowa w art. 48 ust. 1.
4. Przepis ust. 3 nie narusza uprawnień pracowników do udziału w radzie nadzorczej, wynikających z ustawy, o której mowa w art. 42 ust. 1.
5. Walne zgromadzenie akcjonariuszy za zgodą Komitetu Sterującego, o którym mowa w art. 48 ust. 1, może przyznać członkom rady nadzorczej specjalną nagrodę roczną z tytułu poprawy wyników finansowych spółki węglowej.

Art. 44

1. Od dnia wejścia w życie ustawy, w odniesieniu do spółek węglowych i Państwowej Agencji Restrukturyzacji Górnictwa Węgla Kamiennego S.A. w Katowicach, z wyjątkiem Kopalni Węgla Kamiennego "Bogdanka" S.A. oraz Kopalni Węgla Kamiennego "Budryk" S.A. kompetencje Ministra Skarbu Państwa określone w art. 2 pkt 5 oraz w art. 18 ust. 1 ustawy o urzędzie Ministra Skarbu Państwa, wykonuje Minister Gospodarki, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4.
2. Zgody Ministra Skarbu Państwa wymaga:
 - 1) sprzedaż przedsiębiorstwa prowadzącego wydobywanie węgla kamiennego wydzielonego ze spółki węglowej,
 - 2) wniesienie do spółki przedsiębiorstwa prowadzącego wydobywanie węgla kamiennego wydzielonego ze spółki węglowej,
 - 3) oddanie na czas oznaczony do odpłatnego korzystania przedsiębiorstwa prowadzącego wydobywanie węgla kamiennego wydzielonego ze spółki węglowej,
 - 4) podwyższenie kapitału akcyjnego i umarzanie akcji spółek węglowych,
 - 5) podwyższenie kapitału akcyjnego lub zakładowego i umarzanie oraz zbycie akcji lub udziałów w spółkach tworzonych na podstawie art. 42 ust. 2,
 - 6) łącznie spółek węglowych lub spółek tworzonych na podstawie art. 42 ust. 2 na

- zasadach art. 463 i 464 Kodeksu Handlowego,
- 7) likwidacja spółek węglowych,
 - 8) emisja obligacji zamiennych na akcje spółki węglowej,
 - 9) zamiana wierzytelności na akcje spółki węglowej,
 - 10) ustanowienie zastawu na akcjach spółek węglowych oraz podejmowanie innych czynności prawnych mogących ograniczyć zbycie akcji spółek węglowych w przyszłości.
3. Zamiar dokonania czynności wymienionych w ust. 2 podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o ile taki obowiązek wynika z przepisów ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. z 1997 r. Nr 49, poz. 318, Nr 118, poz. 754 i Nr 121, poz. 770).
4. Prywatyzacji spółek węglowych dokonuje Minister Skarbu Państwa

Art. 45

1. Członków zarządu spółki węglowej powołuje i odwołuje walne zgromadzenie akcjonariuszy.
2. Do pełnienia funkcji prezesa zarządu spółki węglowej może być powołana osoba wyłoniona w drodze publicznego konkursu przeprowadzonego w sposób określony uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszy spółki.
3. Pozostali członkowie zarządu spółki węglowej są powoływani i odwoływani na wniosek prezesa zarządu.
4. Radzie nadzorczej przysługuje prawo do złożenia wniosku o odwołanie członka zarządu spółki węglowej.
5. Odstąpienie od przeprowadzenia konkursu, o którym mowa w ust.2, jest możliwe w przypadku powołania na stanowisko prezesa zarządu spółki węglowej osoby, która pełniła wcześniej funkcję prezesa zarządu tej spółki węglowej w dniu wejścia w życie ustawy i została wyłoniona do pełnienia tej funkcji w drodze publicznego konkursu.
6. W celu zwiększenia odpowiedzialności prezesa zarządu i pozostałych członków zarządu spółki węglowej za wyniki działalności przedsiębiorstwa spółki w okresie realizacji programu reformy, pełnomocnik walnego zgromadzenia akcjonariuszy

spółki zawiera z poszczególnymi członkami zarządu spółki węglowej umowę, nazywaną "umową menedżerską", która określa w szczególności:

- 1) zakres obowiązków i odpowiedzialności w zakresie bieżącego zarządzania oraz zmian i usprawnień w przedsiębiorstwie spółki,
 - 2) zasady wynagradzania uwzględniające powiązanie wynagrodzenia z wynikiem finansowym spółki oraz stopniem realizacji zadań wykonywanych w ramach obowiązków określonych w pkt 1, w tym zasady ustalania wysokości premii,
 - 3) udziału w zysku spółki,
 - 4) czas, na jaki umowa zostanie zawarta,
 - 5) przesłanki przedterminowego rozwiązania umowy.
7. Prezes zarządu i pozostali członkowie zarządu spółki węglowej uzyskują prawo do nagrody specjalnej za dokonanie prywatyzacji kopalni wydzielonej ze spółki węglowej po zakończeniu procesu prywatyzacji. Za dokonanie prywatyzacji uważa się zbycie osobom trzecim, nie będącymi państwowymi osobami prawnymi, co najmniej 50% akcji lub udziałów wydzielonej spółki.
8. Łączna wartość nagród przysługujących wszystkim członkom zarządu, z tytułu przeprowadzenia prywatyzacji, o której mowa w ust. 7, nie może przekroczyć 2% wartości akcji lub udziałów sprzedanych inwestorom, obliczonej według ceny za jaką nabyto te akcje lub udziały pomniejszoną o wartość wszystkich gwarancji sprzedającego udzielonych w umowie sprzedaży.

Art. 46

1. Walne zgromadzenie akcjonariuszy spółki węglowej może zdecydować o zawarciu przez spółkę umowy z osobą prawną wyłonioną w drodze publicznego konkursu przeprowadzonego w sposób ustalony w uchwale walnego zgromadzenia akcjonariuszy, o świadczenie usług w zakresie zarządzania spółką.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, w spółce węglowej ustanawia się jednoosobowy zarząd i powołuje do zarządu osobę wskazaną przez osobę prawną, z którą zawarto umowę, o której mowa w ust.1. Przepisy art.45 ust.5 – 8 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 8

Nadzór nad realizacją reformy górnictwa węgla kamiennego

Art. 47

1. Nadzór nad realizacją reformy górnictwa węgla kamiennego sprawuje Minister Gospodarki.
2. Za pośrednictwem podmiotu wskazanego w art. 8 ust. 7, przedsiębiorstwa górnicze składają Ministrowi Gospodarki informacje niezbędne do sprawowania nadzoru.
3. Minister Gospodarki składa Radzie Ministrów roczne sprawozdanie z realizacji reformy górnictwa węgla kamiennego w terminie określonym przez Radę Ministrów.

Art. 48

1. Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Gospodarki powoła Komitet Sterujący, w skład którego wejdą członkowie kierownictw: Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Skarbu Państwa, Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej, Ministerstwa Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz wojewoda katowicki i przewodniczący sejmiku samorządowego województwa katowickiego.
2. Do zadań Komitetu Sterującego należy:
 - 1) kontrola przebiegu realizacji reformy górnictwa węgla kamiennego,
 - 2) pełnienie funkcji doradczych dla Ministra Gospodarki w zakresie realizacji reformy górnictwa węgla kamiennego,
 - 3) przeprowadzanie konkursu, o którym mowa w art. 45 ust. 2.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe, zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 49

1. Rezerwa tworzona przez przedsiębiorstwa górnicze na wypłatę świadczeń i nagród wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i inne fundusze celowe utworzone na podstawie ustaw, przysługujących na podstawie Karty Górnika, do wysokości w niej określonej, stanowi koszt uzyskania przychodu w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Wypłata świadczeń i nagród, o których mowa w ust. 1, do wysokości rezerw nie jest kosztem uzyskania przychodu w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
3. W okresie obowiązywania ustawy nagroda z okazji Dnia Górnika przysługująca na podstawie Karty Górnika, jest wyłączona z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Art. 50

1. Przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej na podstawie ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. z 1995 r. Nr 30, poz. 154, i z 1997 r. Nr 28, poz. 153) na podstawie wniosków złożonych do dnia 31 grudnia 2002 r., do okresów pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w art. 10 ust. 1 tej ustawy, zalicza się:
 - 1) okresy czynnej służby wojskowej poprzedzonej pracą górniczą pod warunkiem podjęcia takiej pracy w ciągu 30 dni od zakończenia tej służby,
 - 2) okresy niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną, za które wypłacone zostało wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy.

Art. 51

1. Osobie uprawnionej na podstawie Układu Zbiorowego Pracy do bezpłatnego węgla, która uzyskała lub uzyska emeryturę lub rentę przed dniem 31 grudnia 2002 r. wypłacany jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, obok emerytury lub renty, ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla, ze środków budżetowych

- z zastrzeżeniem ust. 2 - 4.
2. Ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust.1, może otrzymać osoba, która pobierała bezpłatny węgiel w naturze lub pobierała z tego tytułu ekwiwalent u pracodawcy objętego reformą górnictwa węgla kamiennego albo osoba, która na emeryturę lub rentę przeszła od pracodawcy objętego Układem Zbiorowym Pracy, pod warunkiem złożenia pisemnego oświadczenia o zrzeczeniu się uprawnienia do bezpłatnego węgla przysługującego z tytułu tego Układu. Wysokość ekwiwalentu stanowi iloczyn ilości węgla objętego uprawnieniem i przeciętnej średniorocznej ceny zbytu węgla, o której mowa w ust.4, która nie może być wyższa niż 3 Mg węgla kamiennego rocznie.
 3. W wypadku gdy prawo do bezpłatnego węgla wynika z górniczej renty rodzinnej wszystkim osobom do niej uprawnionym przysługuje łącznie jeden ekwiwalent. W razie podziału renty rodzinnej ekwiwalent ulega podziałowi w częściach równych, odpowiednio do liczby uprawnionych.
 4. Minister Gospodarki w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku ustala i ogłasza w formie obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przeciętną średnioroczną cenę zbytu 1 Mg węgla kamiennego w sortymencie Orzech II, z roku poprzedzającego rok, w którym ekwiwalent pieniężny z tytułu bezpłatnego węgla ma być wypłacany, skorygowaną o przewidywany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych na rok planowany.
 5. Minister Gospodarki w porozumieniu z Ministrem Finansów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady przyznawania ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla oraz wypłacania tego ekwiwalentu.

Art. 52

1. W ustawie z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U z 1995 r. Nr 30, poz. 154 i z 1997 r. Nr 28, poz. 153) wprowadza się następujące zmiany:
 - 1) w art. 5 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

“1a. Na równi z okresem pracy górniczej, określonej w ust. 1, traktuje się okres

urlopu górniczego określonego odrębnymi przepisami lub Układem Zbiorowym Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r.”,

2) w art. 10 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

“3. Przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury na podstawie ust. 1 uwzględnia się również, w wymiarze do lat pięciu, okres urlopu górniczego, o którym mowa w art. 5 ust. 1a.”

Art. 53

W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. z 1997 r. Nr 25, poz. 128, Nr 28, poz.153, Nr 41, poz. 255, Nr 63, poz. 403, Nr 93, poz. 569, Nr 107, poz. 692, Nr 121, poz. 770 i Nr 123, poz. 776) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 27 ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

“5) otrzymał przewidziane Układem Zbiorowym Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r. i przepisami ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej, świadczenie w postaci jednorazowego ekwiwalentu pieniężnego za urlop górniczy, jednorazowej odprawy socjalnej lub zasiłkowej, albo odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę.”,

2) użyte w art. 16 ust. 10, art. 18 ust. 1 pkt. 2, art. 30 ust. 3 i art. 53 ust. 1 pkt 1 lit. f, w różnych przypadkach, wyrazy “Układu zbiorowego pracy dla pracowników zakładów górniczych” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami “Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r. i przepisów ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej”.

Art. 54

W ustawie z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1989 r. Nr 25, poz. 137, Nr 74, poz. 441, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 104, poz. 450, Nr 110, poz. 474, z 1994 r. Nr 84, poz. 385, z 1995r Nr 4, poz. 17, Nr 85, poz. 426 i z 1997 r. Nr 121, poz. 770) art. 33 a

otrzymuje brzmienie:

“Art. 33a. Zakłady pracy opłacają również składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości, terminach i trybie określonych dla pracowników w przepisach, o których mowa w art. 33 ust. 2, od świadczenia socjalnego wypłacanego w okresie urlopu górniczego oraz od zasiłku socjalnego wynikających z odrębnych przepisów lub Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r.”.

Art. 55

W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482, Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 43, poz. 163, Nr 80, poz. 368, Nr 87, poz. 406, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 86, poz. 433, Nr 96, poz. 478, Nr 133, poz. 654, Nr 142, poz. 704, z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 34, poz. 146, Nr 90, poz. 405, Nr 137, poz. 639, Nr 147, poz. 686 i z 1997 r. Nr 9, poz. 44, Nr 28, poz. 153, Nr 79, poz. 484, Nr 96, poz. 592, Nr 107, poz. 685, Nr 118, poz. 754, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776 i 777, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932-934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 60, poz. 383), w art. 16 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

“1a. Przepisu ust 1 pkt 1 nie stosuje się do inwestycji bezpośrednio związanych z likwidacją kopalni węgla kamiennego lub przez ten proces wywołanych.”.

Art. 56

W ustawie z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2, Nr 43, poz. 221 i z 1997 r. Nr 121, poz. 770) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

“2) wynagrodzenie - wydatki pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze, wypłacane pracownikom z tytułu zatrudnienia u przedsiębiorcy, obliczone według zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez Główny Urząd Statystyczny jako “wynagrodzenia bez wypłat z zysku” z tym że u przedsiębiorców wymienionych w art. 4 ust. 6 do wynagrodzenia nie

zalicza się:

- a) odpraw emerytalnych wypłacanych osobom przechodzącym na emerytury z urlopów górniczych,
- b) odpraw pieniężnych wypłacanych w oparciu o ustawę z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy, z przyczyn dotyczących zakładów pracy oraz o zmianie niektórych ustaw”;

2) w art. 4 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

“6. U przedsiębiorców realizujących postępowanie oddłużeniowe na podstawie przepisów ustawy z dnia1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej, przyrost przeciętnych wynagrodzeń w roku 1998 bezwarunkowo nie może przekroczyć wskaźnika wzrostu ustalonego przez Radę Ministrów.

7. W latach 1999 - 2002 przyrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia nie może przekroczyć średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych założonego na dany rok w projekcie ustawy budżetowej. Wyższy wzrost wynagrodzeń dopuszcza się wyłącznie w przypadku poprawy wyniku finansowego netto przedsiębiorstwa górniczego, skorygowanego o skutki postępowania oddłużeniowego, maksymalnie do wysokości połowy wskaźnika poprawy wyniku finansowego netto, jednakże nie więcej niż wskaźnik wzrostu ustalony na dany rok przez Komisję Trójstronną”.

Art. 57

W stosunku do przedsiębiorstw górniczych, w których po dniu wejścia w życie ustawy, udostępniono na zasadach ogólnych akcje lub udziały osobom trzecim lub podniesiono kapitał z udziałem podmiotów nie będących państwowymi osobami prawnymi lub dokonano w inny sposób prywatyzacji w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 42 ust. 1, nie stosuje się przepisów rozdziału 2 do 4.

Art. 58

Przepisu art. 1a ust. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji

i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561, i Nr 156, poz. 775 oraz z 1997 r. Nr 32, poz. 184, Nr 98, poz.603, Nr 106, poz.673, Nr 121, poz. 770, Nr 137, poz.926 i Nr 141, poz. 945) nie stosuje się do spółek węglowych oraz innych jednoosobowych spółek Skarbu Państwa objętych zakresem niniejszej ustawy.

Art. 59

Traci moc ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o restrukturyzacji finansowej jednostek górnictwa węgla kamiennego oraz o wprowadzeniu opłaty węglowej (Dz. U. Nr 113, poz. 735 i Nr 160, poz. 1081).

Art. 60

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

do projektu ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej

Ustawa stwarza podstawy prawne dla realizacji średniookresowego programu gospodarczego o charakterze sektorowym zawartym w opracowaniu pt.: „Reforma górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 1998 – 2002”.

Realizacja tego programu jest konieczna dla umożliwienia przedsiębiorcom działającym w sektorze górnictwa węgla kamiennego osiągnięcia rentowności w warunkach gospodarki rynkowej oraz utrzymania konkurencyjności polskiego węgla kamiennego na rynku krajowym.

Aktualny stan sektora górnictwa węgla kamiennego

Podstawowa potrzeba przeprowadzenia reformy polskiego górnictwa węgla kamiennego wynika z faktu, iż od wielu lat nie jest ono rentowne, a czynione w ciągu minionych ośmiu lat próby restrukturyzacji, nie doprowadziły do sanacji i dostosowania jego działalności do gospodarki rynkowej. Główną przyczyną tego stanu są nadmierne – w stosunku do popytu na węgiel – zdolności produkcyjne górnictwa oraz nadmierne zatrudnienie w kopalniach.

W tej sytuacji przy stałym zmniejszaniu się zapotrzebowania na węgiel kamienny na rynku krajowym występuje konieczność likwidacji nadmiernych zdolności produkcyjnych poprzez likwidację kopalni. Ponadto wysokie koszty wydobycia węgla kamiennego w kopalniach w odniesieniu do cen węgla na rynku krajowym oraz szczególnie w odniesieniu do cen węgla uzyskiwanych w eksporcie, powodują pogarszanie się sytuacji ekonomiczno-finansowej górnictwa i występowanie rosnących z roku na rok strat finansowych. W 1996 roku strata finansowa netto wyniosła -1.789,3 mln zł, a w roku 1997 -3.383,5 mln zł.

Ujemne od lat wyniki działalności górnictwa węgla kamiennego wpłynęły bezpośrednio na zwiększenie zobowiązań. Ich stan na dzień 31.03.1998 r. wyniósł 13,2 mld zł.

Powoduje to konieczność zdecydowanego obniżenia kosztów wydobycia węgla.

Z uwagi na fakt, iż płace wraz z narzutami stanowią około 50 % kosztów wydobycia, kluczowym problemem staje się obniżenie zatrudnienia w kopalniach.

Uzasadnienie celu i potrzeby wprowadzenia ustawy.

Celem ustawy jest stworzenie podstaw prawnych dla realizacji programu reformy górnictwa węgla kamiennego w latach 1998 – 2002 , a tym samym wyposażenie przedsiębiorstw tego sektora w dodatkowe instrumenty prawne, które stworzą możliwość dla osiągnięcia celu reformy za jaką uznaje się:

- dostosowanie podmiotów gospodarczych w górnictwie węgla kamiennego do efektywnego ekonomicznie funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej i utrzymania konkurencyjności polskiego węgla na rynku krajowym,
- zaspokojenie do roku 2010 krajowego zapotrzebowania na węgiel kamienny i ekonomicznie uzasadnionego eksportu, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska i konkurencyjności w warunkach określonych przez Unię Europejską oraz przy otwartości rynku wszystkich nośników energii.

Przeprowadzenie głębokiej reformy górnictwa węgla kamiennego staje się zatem pilną koniecznością, gdyż jak się szacuje w warunkach realizacji dotychczasowego tempa restrukturyzacji górnictwa łączna strata netto w latach 1998 – 2002 wyniosłaby 16.937,5 mln zł. Utrzymywanie tego stanu rzeczy, stworzyłoby zagrożenie upadku nie tylko przedsiębiorstw w górnictwie węgla kamiennego ale również podmiotów z nim związanych, a nawet stworzyłoby zagrożenie dla finansów publicznych.

Wprowadzenie ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej w aktualnej sytuacji sektora górnictwa węgla kamiennego jest warunkiem koniecznym, dla realizacji procesu jego reformowania, a w konsekwencji doprowadzenia go do rentowności oraz uporządkowania i doprowadzenia do normalności stosunków handlowych i finansowych z wierzycielami.

Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

1. Górnictwo węgla kamiennego w swej działalności, opiera się o ogólnie obowiązujące akty prawne.

Jednym z nielicznych aktów prawnych dotyczących wyłącznie górnictwa węgla kamiennego jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o restrukturyzacji finansowej jednostek górnictwa węgla kamiennego oraz o wprowadzeniu opłaty węglowej (Dz. U. Nr 113, poz.735 z póź. zm.). Ustawa ta rozwiązała w niewielkiej części problemy oddłużeniowe górnictwa. Nie zapewnia jednak obecnie w sposób skuteczny realizacji restrukturyzacji finansowej górnictwa. W szczególności ustawa ta:

- ustala trudne do spełnienia przez przedsiębiorców warunki dla podjęcia procesu oddłużeniowego,
- nie przewiduje umorzeń zobowiązań lecz jedynie odroczenie ich spłaty poza rok 2000, a następnie ratałną ich spłatę,
- wprowadza opłatę węglową jako ważne źródło finansowania potrzeb restrukturyzacyjnych górnictwa węgla kamiennego.

Innymi aktami prawnymi dotyczącymi bezpośrednio sektora górnictwa węgla kamiennego, są wydawane corocznie w oparciu o delegacje wynikające z ustawy budżetowej, rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie:

- a) Szczegółowych zasad i trybu udzielania oraz sposobu wykorzystania dotacji przeznaczonych dla górnictwa,
- b) Warunków uzyskania uprawnień, sposobu obliczania, szczegółowych zasad i trybu wypłacania osłon socjalnych z tytułu urlopów górniczych i jednorazowych wypłat dla zatrudnionych pod ziemią pracowników górnictwa.

1. Projektowana ustawa o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej, rozwiązuje zagadnienia związane z reformą górnictwa w sposób kompleksowy, stwarzając podstawy prawne umożliwiające sanację sektora. Podstawowe różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym przedstawiają się następująco:

a) W zakresie restrukturyzacji finansowej.

Ustawa o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach rynkowych usuwa przedstawione powyżej niedogodności wymienionej ustawy z 27 sierpnia 1997 r. i stwarza możliwość skutecznego, tzn. odczuwalnego oddłużenia górnictwa węgla kamiennego, co z kolei stworzy warunki powrotu do normalnych stosunków handlowych pomiędzy przedsiębiorstwami górniczymi i ich wierzycielami. Ustawa w sposób szczególny traktuje regulowanie zobowiązań przedsiębiorstw górniczych wobec gmin górniczych. Wyklucza ona możliwość umorzenia zobowiązań powstałych przed dniem 1 kwietnia 1998 r., a dopuszcza jedynie ich odroczenie a następnie ratałną spłatę. W podobny sposób traktuje ustawa zobowiązania z tytułu podatków od towarów i usług oraz zobowiązań wobec Narodowego i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za wyjątkiem zobowiązań z tytułu opłat i kar w części dotyczącej odprowadzania zasolonych wód kopalnianych, z tym, że dopuszcza umorzenie odsetek od zobowiązań głównych.

b) W zakresie likwidacji kopalń.

Ustawa określa zasady oraz tryb wszczęcia i prowadzenia procesu likwidacji kopalń precyzując, co należy rozumieć pod pojęciem ich częściowej lub całkowitej likwidacji. Stanowi również, iż rozpoczęcie tego procesu wymaga opracowania programu likwidacji kopalni zaakceptowanego przez Ministra Gospodarki oraz programu socjalnego likwidowanej kopalni uzgodnionego i zaopiniowanego przez reprezentację związków zawodowych i gminę górniczą. Dotychczas sprawy te nie były w sposób kompleksowy ujęte w żadnym akcie prawnym. Rozporządzenie Ministra Gospodarki określało jedynie zasady i sposób wykorzystania dotacji przeznaczonych dla górnictwa.

c) W zakresie restrukturyzacji zatrudnienia.

Do rangi rozwiązań ustawowych podniesione zostały instrumenty socjalne

tw. Górniczego Pakietu Socjalnego dla pracowników kopalń objętych restrukturyzacją zatrudnienia, które w obecnym stanie prawnym są regulowane w formie corocznie wydawanych przez Ministra Gospodarki rozporządzeniach.

Również wysokość proponowanych w ustawie instrumentów osłonowych i aktywizujących dla pracowników objętych restrukturyzacją zatrudnienia, w stosunku do aktualnie obowiązujących, jest znacznie korzystniejsza. Wynika to ze zwiększenia wymiaru urlopu górniczego z trzech do pięciu lat oraz zwiększenia wysokości świadczenia socjalnego z tego tytułu z 70% do 75% ekwiwalentu pieniężnego obliczonego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy a także zasiłku socjalnego z 55% do 65% ekwiwalentu pieniężnego obliczanego jak poprzednio. Powinno to zachęcić pracowników do odchodzenia z pracy w kopalniach w większym niż dotychczas stopniu. Ustawa rozszerza także począwszy od 1999 roku instrumenty aktywizujące na pracowników przeróbki mechanicznej węgla a dla pozostałych pracowników powierzchni w kopalniach całkowicie likwidowanych przewiduje jednorazową odprawę pieniężną.

d) Szczególne uprawnienia i zadania gmin górniczych.

Ustawa zakłada przeprowadzenie restrukturyzacji sektora górnictwa węgla kamiennego poprzez partnerskie współuczestnictwo w tym procesie przedsiębiorstw górniczych, instytucji regionalnych a w szczególności gmin górniczych.

Gminy górnicze będą mogły wspólnie z przedsiębiorstwami górnictwami wchodzić w związki gospodarcze dla realizacji wspólnych, ważnych dla gmin przedsięwzięć, wchodzić w posiadanie zbędnego, nieprodukcyjnego mienia górniczego, korzystać z preferencji wynikających ze stosowania przepisów ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, korzystać ze zwiększonego udziału w podatkach budżetu państwa oraz pożyczek na preferowanych warunkach.

Ustawa przewiduje również preferencje dla przedsiębiorstw podejmujących działalność na terenach gmin z zlikwidowaną kopalnią, co powinno sprzyjać

powstawaniu nowych miejsc pracy.

Ustawa stwarza więc podstawy dla łagodzenia skutków reformy górnictwa na terenach gmin górniczych oraz warunki dla dalszej aktywizacji gospodarczej tych gmin.

- e) W zakresie nadzoru nad realizacją reformy i usprawnienia w zarządzaniu w przedsiębiorstwach górniczych.

Ustawa przewiduje wprowadzenie nowych instrumentów prawno-organizacyjnych zmierzających do nadzoru i usprawnienia zarządzania w przedsiębiorstwach górniczych.

Nadzór nad działalnością podmiotów gospodarczych górnictwa węgla kamiennego będzie sprawowany w sposób wielostopniowy przez Ministra Gospodarki, Komitet Sterujący powołany przez Prezesa Rady Ministrów oraz rady nadzorcze spółek.

W skład Komitetu sterującego wejdą członkowie kierownictw: Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Skarbu Państwa, Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej, Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa wojewoda katowicki oraz przewodniczący sejmiku samorządowego województwa katowickiego. Zadaniem Komitetu Sterującego będzie kontrola przebiegu realizacji programu rządowego. Komitet Sterujący będzie też pełnił funkcje doradcze dla Ministra Gospodarki.

Niektóre uprawnienia Ministra Skarbu Państwa wobec spółek węglowych realizować będzie Minister Gospodarki.

Członków zarządu spółek węglowych będzie powoływało Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy po przeprowadzeniu publicznych konkursów, a nie jak dotychczas rady nadzorcze.

W celu wyzwolenia większej aktywności w zakresie restrukturyzacji i zwiększenia poczucia odpowiedzialności prezesów zarządów i pozostałych członków zarządu w spółkach węglowych za wyniki działalności podmiotów gospodarczych wdrożony zostanie system umów menedżerskich. Jednym z podstawowych jego elementów będzie okresowa (kwartalna) ocena efektów działalności w/w osób na podstawie jasnych i przejrzystych kryteriów oceny. Posłużą one do ustalenia wielkości wynagrodzeń prezesów zarządów

i pozostałych członków zarządu spółek węglowych.

Dla realizacji zadań związanych z wdrażaniem reformy zarządy spółek węglowych zostaną wyposażone w niezbędne instrumenty prawne w zakresie restrukturyzacji zatrudnienia, restrukturyzacji finansowej i likwidacji kopalń.

3. Ustawa wprowadza również szereg zmian do obowiązujących aktów prawnych, a w szczególności do:
- ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz.U. z 1995 r. Nr 30, poz. 154 wraz z późniejszymi zmianami),
 - ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. z 1997 r. Nr 25, poz. 128 wraz z późniejszymi zmianami),
 - ustawy z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 1989 r. Nr 25, poz. 137 wraz z późniejszymi zmianami).

Przewidywane skutki wprowadzenia ustawy

Proponowane w ustawie rozwiązania stwarzają możliwości dla osiągnięcia podstawowych celów reformy, a ich wykorzystanie pozwoli na osiągnięcie następujących efektów:

- uzyskanie po roku 2000 przez spółki węglowe nadwyżek finansowych, które będą przeznaczone na spłatę zaległych zobowiązań wobec Skarbu Państwa, gmin górniczych, dostawców towarów i usług i innych wierzycieli,
- zmniejszenie do 2002 roku zdolności produkcyjnych o ok. 25 mln ton rocznego wydobycia,
- zmniejszenie do 2002 r. zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego o około 105 tys. osób, co stworzy warunki do istnienia w górnictwie węgla kamiennego efektywnych i stabilnych miejsc pracy oraz gwarancję zatrudnienia dla osób pracujących w kopalniach,
- w wyniku procesu oddłużenia – umorzenie zobowiązań w kwocie 6,9 mld zł, tj. około 52 % zobowiązań według stanu na 31.03.1998 r.
- przeprowadzenie rekonwersji przemysłu w gminach górniczych, co będzie stanowiło impuls dla ich ekonomicznego rozwoju.

Niezbędne nakłady finansowe związane z wejściem aktu w życie – źródła finansowania

Nakłady zewnętrzne niezbędne na realizację celów określonych ustawą, przewidziane do poniesienia przez budżet państwa i inne źródła, w okresie do 2002 roku w warunkach cen roku 1998, przedstawiają się następująco:

mln zł

Wyszczególnienie	L a t a					Razem 1998-2002
	1998	1999	2000	2001	2002	
Ogółem						
w tym na:	754,4*	1.792,0	1.814,1	1.372,0	1.458,0	7.180,5
- likwidację kopalń	211,4	413,0	462,0	225,0	176,0	1.487,4
- restrukturyzację zatrudnienia	505,0	1.044,0	1.017,1	812,0	947,0	4.325,1
- usuwanie szkód górniczych wywołanych reaktywacją starych zrobów	28,0	35,0	35,0	35,0	35,0	168,0
- refundacja dodatków do emerytur wypłacanych przez ZUS (ekwiwalent za deputat węglowy)	-	250,0	250,0	250,0	250,0	1.000,0
- tworzenie nowych miejsc pracy w gminach górniczych	-	50,0	50,0	50,0	50,0	200,0

* kwota 10,0 mln zł przeznaczona jest na nadzorowanie i kontrolę wydatkowania środków budżetowych.

Szacuje się, że w latach 1998-2002 ogółem zaangażowanie budżetu państwa w finansowanie reformy w górnictwie, z przeznaczeniem na cele wyżej przedstawione, wyniesie łącznie około **7,2 mld zł**.

Podkreślić należy, że proponowane w ustawie wsparcie państwa dla górnictwa

węgla kamiennego nie jest jednak sprzeczne zarówno z praktyką jak i z zasadami stosowanymi w tym zakresie w Unii Europejskiej. Zasady te bowiem – w tym również w zakresie oddłużenia górnictwa węgla kamiennego - dopuszczają możliwość udzielania przez państwo pomocy w formie dotacji i subwencji oraz przez stosowanie wszelkiego rodzaju ulg w regulowaniu podatków, opłat i składek.

Przewiduje się ponadto, że przedsiębiorstwa górnicze, począwszy od 1 stycznia 2000 roku będą tworzyć własny fundusz likwidacji kopalń, na który przekazywać będą od 3 % do 10% środków pochodzących z odpisów amortyzacyjnych każdej z kopalń należących do spółki węglowej.

Fundusz ten przejmie częściowo finansowanie procesów likwidacyjnych począwszy od 1 stycznia 2003 roku, przy odpowiednio mniejszym zaangażowaniu w likwidację kopalń budżetu państwa, natomiast od dnia 1 stycznia 2006 roku likwidacja kopalń będzie finansowana wyłącznie z tego funduszu.

Uchwalenie ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej, pozwoli stworzyć górnictwu węgla kamiennego warunki dla skutecznego przeprowadzenia jego reformy. Uchwalenie ustawy jest więc warunkiem niezbędnym dla umożliwienia temu sektorowi realizacji działań, mających doprowadzić do jego uzdrowienia i osiągnięcia rentowności w roku 2000.

**MINISTER
PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
RYSZARD CZARNECKI**

Sekr.Min. RCz/...1969.../98/DHPiST-kk

Warszawa, 1998 .C6.22

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz.U. Nr 106, poz. 494) przez Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedstawionym projektem ustawy (pismo nr RM-10-53-98) pozwalam sobie stwierdzić, że:

- I. Przedstawiony do zaopiniowania projekt ustawy reguluje między innymi zasady restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw górniczych, źródła i zasady finansowania realizacji programu reformy górnictwa węgla kamiennego w Polsce.
- II. Powyższy projekt ustawy przewiduje udzielanie pomocy państwowej dla przedsiębiorstw górniczych. Generalną zasadą obowiązującą w prawie wspólnotowym jest zakaz udzielania pomocy państwa bez względu na formę. Jednak sektor przemysłu węglowego jest traktowany w sposób wyjątkowy jako jeden z sektorów wrażliwych.
- III. Najważniejszym aktem regulującym pomoc państwa dla sektora węglowego jest Decyzja Komisji 3632/93/EWWiS z 28 grudnia 1993r. określająca wspólnotowe

zasady przydzielania pomocy państwa w sektorze przemysłu węglowego (Dz. Urz. WE nr L 329, 30.12.93). Zgodnie z w.w. decyzją pomoc przeznaczona dla sektora węglowego jest zgodna z zasadami jednolitego rynku jeżeli spełnia jeden z następujących celów:

- zwiększa wydajność z docelowym obniżeniem wielkości przydzielonej pomocy;
- rozwiązuje socjalne i regionalne problemy spowodowane całkowitym lub częściowym spadkiem działalności jednostek produkcyjnych;
- wspomaga przemysł węglowy w dopasowaniu się do wymagań ochrony środowiska.

Powyższa decyzja dopuszcza różne formy pomocy państwa dla sektora węglowego, a mianowicie :

- pomoc operacyjną, która służy wyrównywaniu różnic między kosztami produkcji i ceną sprzedaży,
- pomoc przeznaczoną na ograniczenie zakresu działalności,
- pomoc przeznaczoną na pokrycie dodatkowych kosztów powstających lub powstałych w wyniku modernizacji, racjonalizacji czy restrukturyzacji przemysłu węglowego, nie związanych z bieżącą produkcją – pomoc tą można uznać za zgodną z funkcjonowaniem jednolitego rynku zakładając, że wielkość wpłaty nie przewyższa wyżej wymienionych kosztów,
- pomoc przeznaczoną na badania i rozwój,
- pomoc przeznaczoną na ochronę środowiska.

Przedstawiony projekt ustawy jest zgodny z w.w. Decyzją Komisji 3632/93/EWWiS.

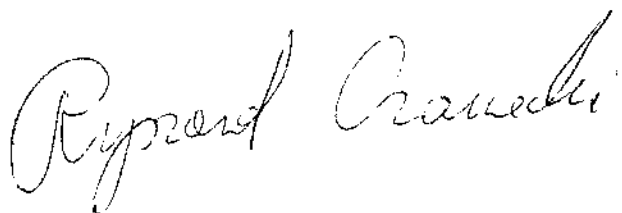
W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, że projekt ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Janusz Steinhoff

Minister Gospodarki

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI**

z dnia 199.... r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania oraz sposobu wykorzystania dotacji z budżetu państwa przeznaczonej na finansowanie likwidacji kopalń, usuwania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów oraz szczegółowych warunków powodujących cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej.

Na podstawie art.17 ust.3 ustawy z dnia.....o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej (Dz. U. Nr....., poz....) zarządza się, co następuje:

§ 1

Przez koszty likwidacji kopalni rozumie się koszty:

- 1) likwidacji oraz zabezpieczenia wyrobisk górniczych,
- 2) likwidacji zbędnych obiektów oraz demontażu maszyn i urządzeń,
- 3) usuwania szkód wywołanych eksploatacją górnictwem,
- 4) rekultywacji terenów pogórnictwem,
- 5) utrzymania obiektów przeznaczonych do likwidacji w kolejności zapewniającej bezpieczeństwo ruchu górnictwem,
- 6) wykonania prac zabezpieczających oraz przedsięwzięć zapobiegających zagrożeniom związanych z likwidowanym zakładem górnictwem,
- 7) opracowania projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz związanych z likwidacją kopalni,
- 8) ogólnozakładowe likwidacji od chwili zaprzestania wydobycia oraz inne niezbędne koszty ogólne związane z procesem likwidacji.

9) realizacji programu socjalnego.

§ 2

Dotacja przeznaczona na likwidację kopalni wykorzystana może być na sfinansowanie kosztów wymienionych w § 1 jak również na sfinansowanie :

- 1) nakładów niezbędnych do poniesienia po likwidacji zakładów górniczych związanych z utrzymaniem systemów odwadniania oraz przedsięwzięciami związanymi z uproszczeniem tych systemów,
- 2) zobowiązań w zakresie zatwierdzonym prawomocnym postanowieniem sądu w postępowaniu układowym.

§ 3

Dotacja wykorzystana może być również na sfinansowanie usuwania szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów.

§ 4

1. Podstawą przyznania dotacji na sfinansowanie kosztów likwidacji kopalni jest wniosek przedsiębiorstwa górniczego, którego integralną część stanowią:
 - 1) rozstrzygnięcie przedsiębiorstwa górniczego o likwidacji kopalni,
 - 2) program likwidacji kopalni - zaakceptowany przez Ministra Gospodarki,
 - 3) program socjalny likwidowanej kopalni,
2. Zasady i tryb przyznawania dotacji na finansowanie programu socjalnego likwidowanej kopalni określa Minister Gospodarki w drodze odrębnego rozporządzenia, o którym mowa w art. 34 ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej.

§ 5

1. Podstawą przyznania dotacji jest umowa o finansowaniu likwidacji kopalni ze środków budżetowych zawarta pomiędzy Ministrem Gospodarki a przedsiębiorstwem górniczym
2. Dotację wypłaca się na podstawie wniosku przedsiębiorstwa górniczego, zaliczkowo w ratach miesięcznych na jego rachunek bankowy.

§ 6

1. W przypadku wykorzystywania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem Minister Gospodarki wstrzymuje przekazywanie dalszych rat zaliczki dotacji do czasu rozliczenia się przedsiębiorstwa górniczego z otrzymanych kwot zaliczki.
2. Dotacje nie wykorzystane lub wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu państwa w trybie określonym odrębnymi przepisami.

§ 7

1. Podmioty korzystające z dotacji składają Ministrowi Gospodarki w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, na który mam być uruchomiona rata dotacji, sprawozdanie miesięczne obejmujące rozliczenie z wykonanych prac, faktycznie poniesionych kosztów oraz uzyskanych przychodów z likwidacji.
2. Sprawozdanie z realizacji rocznego planu likwidacji wraz z rocznym rozliczeniem rzeczowo - finansowym wykorzystania dotacji, przedsiębiorstwo górniczne korzystające z dotacji zobowiązane jest przedłożyć Ministrowi Gospodarki do dnia 20 lutego roku następnego.

§ 8

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999r.

MINISTER FINANSÓW

MINISTER GOSPODARKI

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI**

z dnia 199.. r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania oraz sposobu wykorzystania dotacji przeznaczonych na finansowanie restrukturyzacji zatrudnienia, warunków, zasad i trybu przyznawania, obliczania i wypłacania uprawnień osłonowych i aktywizujących, wysokości minimalnych świadczeń i zasiłków socjalnych oraz szczegółowych warunków powodujących cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej

Na podstawie art. 34 ust.1 ustawy z dnia 199.. r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej (Dz. U. Nr, poz.), zarządza się co następuje:

Rozdział I

Przepisy ogólne

§ 1.

1. Rozporządzenie stosuje się do:
 - 1) osób korzystających z osłon socjalnych, finansowanych ze środków dotacji budżetowych w latach 1995-1997 zatrudnionych w przedsiębiorstwach górniczych oraz przedsiębiorstwach robót górniczych i Przedsiębiorstwie Budowy Szybów S.A. w Bytomiu,
 - 2) pracowników oraz byłych pracowników, o których mowa w ustawie,
 - 3) pracodawców spoza górnictwa zatrudniających pracowników z kopalni, zwanych dalej "pracodawcami spoza górnictwa".
2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:
 - 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia199.. r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego i gmin górniczych do funkcjonowania w warunkach

gospodarki rynkowej (Dz. U. Nr poz.).

- 2) pracodawcy spoza górnictwa zatrudniającym pracowników przedsiębiorstw górniczych – należy przez to rozumieć pracodawcę, który zatrudnił takiego pracownika w okresie do trzech miesięcy od dnia rozwiązania z nim umowy o pracę w przedsiębiorstwie górniczym lub bezpośrednio po okresie przebywania tego pracownika na zasiłku socjalnym.

Rozdział 2

Przyznawanie dotacji

§ 2.

Dotację na restrukturyzację zatrudnienia w przedsiębiorstwach górniczych, zwaną dalej dotacją, przeznacza się na sfinansowanie kosztów:

- 1) wynikających z uprawnień osłonowych i aktywizujących, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2 lit. a, c-d ustawy oraz świadczeń, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy, zwanych dalej "osłonami socjalnymi" - z wyłączeniem uznaniowych świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych - wypłacanych w kolejnych latach budżetowych, z zastrzeżeniem przepisów ustawy i na zasadach określonych w rozporządzeniu, pracownikom i byłym pracownikom w nim wymienionych,
- 2) szkoleń związanych z jednorazowym przekwalifikowaniem, o których mowa w art. 21 ustawy – w zawodach umożliwiających zatrudnienie poza górnictwem,
- 3) pożyczek i kredytów udzielanych pracownikom zainteresowanym podjęciem działalności gospodarczej, o których mowa w art. 24 ustawy.

§ 3.

Dotację przeznacza się również na sfinansowanie kosztów:

- 1) roszczeń byłych pracowników kopalń całkowicie likwidowanych, dotyczących rent wyrównawczych oraz jednorazowych odszkodowań pieniężnych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,
- 2) odpraw pieniężnych przysługujących na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1989r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990r. Nr 4, poz. 19,

Nr 10, poz. 59, Nr 31, poz. 298, z 1991r. Nr 83, poz. 372, Nr 106, poz. 457, Nr 113, poz. 491, z 1992r. Nr 21, poz. 84, z 1994r. Nr 1, poz. 1 oraz z 1996r. Nr 24, poz. 110).

§ 4.

Dotację przeznaczają się również na sfinansowanie ponoszonych przez innych pracodawców kosztów:

- 1) pożyczek i kredytów udzielanych na warunkach, o których mowa w art. 28 i 29 ustawy.
- 2) składek na ubezpieczenie społeczne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o których mowa w art. 31 ustawy,

§ 5.

1. Podstawą przyznania dotacji na sfinansowanie kosztów, o których mowa w § 2 - 4 jest umowa o finansowaniu tych kosztów zawarta pomiędzy Ministrem Gospodarki, a przedsiębiorstwem górniczym.
2. Podstawą przyznania dotacji na cele, o których mowa w § 2 pkt 1 i 2, § 3 oraz § 4 pkt 2, są zaopiniowane przez Państwową Agencję Restrukturyzacji Górnictwa Węgla Kamiennego S.A. wnioski sporządzone przez podmiot ubiegający się o dotację.

§ 6.

Dotacje wypłaca się w ratach miesięcznych na rachunek bankowy przedsiębiorstwa górniczego, któremu dotacja jest przyznana, po przedstawieniu rozliczenia, o którym mowa w § 8 ust. 1.

§ 7.

1. W przypadku wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem Minister Gospodarki wstrzymuje przekazywanie dalszych rat dotacji do czasu rozliczenia się z otrzymanych już kwot.
2. Dotacje nie wykorzystane lub wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu państwa w trybie określonym w odrębnych przepisach.

4
§ 8.

1. Podmioty korzystające z dotacji składają Ministrowi Gospodarki w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, na który ma być uruchomiona dotacja, sprawozdanie miesięczne obejmujące rozliczenie wypłaconych kwot na osłony socjalne i szkolenia, o których mowa w § 2 pkt 1 i 2, a także innych kosztów, o których mowa w § 3 oraz w § 4 pkt 2.
2. Sprawozdanie z realizacji rocznego planu wykorzystania dotacji, podmioty korzystające z dotacji w kolejnych latach budżetowych, zobowiązane są przedłożyć Ministrowi Gospodarki do dnia 20 lutego każdego roku następującego po rozliczanym roku budżetowym.
3. Fundusz Górnoląski, o którym mowa w § 16 ust. 1 i Banki, o których mowa w § 25 ust. 1, rozliczają się z przyznanych środków na cele, o których mowa w § 2 pkt 3 i § 4 pkt 1 i składają Ministrowi Gospodarki sprawozdanie z ich wykorzystania na zasadach określonych w ust. 1 i 2.

Rozdział 3
Oslony socjalne

§ 9.

Pracownikowi może być przyznana osłona socjalna na warunkach określonych ustawą i rozporządzeniem.

§ 10.

W trakcie trwania urlopu górniczego od świadczenia socjalnego, deputatu węglowego, nagrody z okazji "Dnia Górnika" oraz dodatkowej nagrody rocznej wynikającej z "Karty Górnika", pracodawca odprowadza składkę na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

§ 11.

1. Świadczenie socjalne, przyznane pracownikowi przed dniem 1 stycznia 1998r. jest wypłacane w każdym miesiącu trwania urlopu górniczego, nie później niż w terminie wypłaty wynagrodzeń u pracodawcy z zastrzeżeniem § 12 ust. 2.

2. Świadczenie socjalne, przyznane pracownikowi począwszy od dnia 1 stycznia 1998r. na okres do pięciu lat, jest wypłacane w każdym miesiącu trwania urlopu górniczego, nie później niż w terminie wypłaty wynagrodzeń u pracodawcy, z zastrzeżeniem § 12 ust. 1 i 2.

§ 12.

1. Świadczenie socjalne, o którym mowa w § 11 ust.2, w I kwartale 1998 r. i w kwartałach następnych nie może być niższe niż kwota 915,00 zł, z zastrzeżeniem ust.2.
2. Świadczenie socjalne, o którym mowa w ust. 1 i § 11 ust.1 i 2, jest waloryzowane kwartalnie według wskaźnika wzrostu przeciętnych wynagrodzeń, o którym mowa w art.23 ust. 3-8 ustawy.

§ 13.

1. Zasiłek socjalny przyznany pracownikowi przed dniem 1 stycznia 1998 r., jest wypłacany z zastrzeżeniem ust. 4, w każdym miesiącu, w którym jest on uprawniony do jego pobierania, nie później niż w terminie wypłaty wynagrodzeń w jednostce wypłacającej.
2. Zasiłek socjalny, o którym mowa w art.24 ustawy, jest wypłacany, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, miesięcznie licząc od następnego miesiąca po miesiącu, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy o pracę.
3. Miesięczny zasiłek socjalny, o którym mowa w ust. 2, nie może być niższy:
 - w I kwartale 1998 r. dla pracowników zatrudnionych pod ziemią niż kwota 830,00 zł.
 - w I kwartale 1999 r. dla pracowników zatrudnionych w zakładach przeróbki mechanicznej węgla niż kwota ≈ 680,00 zł.a w kwartałach następnych niż tak ustalony, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Zasiłek socjalny, o którym mowa w ust. 1-3, jest waloryzowany kwartalnie według wskaźnika wzrostu przeciętnych wynagrodzeń, o którym mowa w art. 24 ust.3 ustawy.
5. Od zasiłku socjalnego odprowadzana jest składka na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy.

§ 14.

1. Nagroda jubileuszowa przyznawana jest osobie przebywającej na urlopie górniczym z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 w trybie i na zasadach obowiązujących pracowników zakładu.

- w którym osoba ta skorzystała z uprawnienia do urlopu górniczego.
2. Podstawę wymiaru nagrody jubileuszowej dla osoby przebywającej na urlopie górniczym stanowi kwota wynikająca z iloczynu wskaźnika 1,33 i przyznanego świadczenia socjalnego, z dnia nabycia uprawnień do tej nagrody.
 3. Do okresu pracy, od którego zależy nabycie uprawnienia do nagrody jubileuszowej, wlicza się okres przebywania na urlopie górniczym do dnia nabycia uprawnień do tej nagrody.

§ 15.

1. Osobie przebywającej na urlopie górniczym przysługuje deputat węglowy według dotychczasowych zasad i wysokości oraz nagroda z okazji Dnia Górnika i dodatkowa nagroda roczna z „Karty Górnika” w wysokości miesięcznego świadczenia socjalnego z zastrzeżeniem ust. 2.
- 2.. Wysokość nagród, o których mowa w ust. 1, za rok w którym pracownik przeszedł na urlop górniczy, może być ustalona na poziomie miesięcznego świadczenia socjalnego lub w sposób określony w art. 19 ust.3 i art. 20 ust.3 Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21 grudnia 1991r, proporcjonalnie do okresu przepracowanego przed datą uzyskania urlopu. O wyborze sposobu określenia wysokości nagród w pierwszym roku urlopu górniczego decyduje osoba uprawniona do tych nagród.

Rozdział 4

Pożyczki

§ 16.

1. Pożyczki udzielane są przez Fundusz Górnictwa S.A. zwany dalej „Funduszem”.
2. O udzielenie pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej mogą się ubiegać byli pracownicy kopalń węgla, z którymi rozwiązano umowę o pracę po dniu 1 stycznia 1998r. oraz pracodawcy spoza górnictwa, którzy utworzą nowe miejsca pracy dla tych pracowników.
3. Pożyczka może być przyznana:
 - 1) byłemu pracownikowi w okresie do 12-tu miesięcy od dnia rozwiązania z nim umowy o pracę.
 - 2) pracodawcy spoza górnictwa w okresie do 12-tu miesięcy od dnia zatrudnienia byłego

pracownika kopalni węgla, jednak nie później niż w okresie do 24 miesięcy od dnia rozwiązania z tym pracownikiem umowy o pracę w kopalni węgla.

§ 17.

- 1. Ubiegający się o uzyskanie pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, zwanej dalej "działalnością", składa we właściwej terytorialnie Agencji Inicjatyw Lokalnych zwanej dalej "lokalną agencją", wniosek określający:
 - 1) kwotę wnioskowanej pożyczki.
 - 2) rodzaj zamierzonej działalności.
 - 3) kalkulację wydatków na uruchomienie działalności w ramach wnioskowanej pożyczki, środków własnych oraz innych źródeł finansowania.
 - 4) szczegółową specyfikację i harmonogram zakupów w ramach wnioskowanej pożyczki.
 - 5) przewidywane koszty i dochody prowadzenia działalności.
 - 6) proponowany okres karencji oraz termin spłaty pożyczki.
 - 7) proponowane formy zabezpieczenia spłaty pożyczki.
- 2. Pracodawca spoza górnictwa, zamierzający utworzyć dodatkowe miejsca pracy dla pracowników kopalń odchodzących z pracy, może ubiegać się o uzyskanie pożyczki na sfinansowanie kosztów ich utworzenia, składając w lokalnej agencji wniosek zawierający:
 - 1) dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 4, 6 i 7, a ponadto:
 - a) liczbę deklarowanych do utworzenia dodatkowych miejsc pracy dla byłych pracowników kopalń węgla.
 - b) kalkulację wydatków utworzenia dodatkowych miejsc pracy w ramach wnioskowanej pożyczki, środków własnych oraz innych źródeł finansowania.
 - c) rodzaj pracy oraz wymagania kwalifikacyjne i inne w stosunku do przewidzianych do zatrudnienia byłych pracowników kopalń węgla, którzy będą mogli być skierowani na utworzone dodatkowe miejsca pracy.
 - d) stan zatrudnienia w zakładzie pracy w poszczególnych miesiącach w okresie ostatnich 12 miesięcy lub krótszym okresie, jeżeli zakład działa krócej niż 12 miesięcy.
 - e) informacje o sytuacji finansowej wnioskodawcy, wraz z opinią banku prowadzącego obsługę rachunków oraz właściwego urzędu skarbowego.
 - 2) oświadczenie o zamiarze zatrudnienia na uowo utworzonych miejscach pracy byłych

pracowników kopalń, z którymi rozwiązano umowę o pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz utrzymywaniu tych miejsc pracy przez okres co najmniej 24 kolejnych miesięcy.

3. Lokalna agencja przesyła wniosek po jego zaopiniowaniu do Funduszu w terminie do 20 dni od daty złożenia wniosku..
4. Wnioskodawca obowiązany jest złożyć zabezpieczenie spłaty pożyczki w formie poręczenia, weksła, hipoteki, gwarancji bankowej, zastawu na prawach lub rzeczach, blokady rachunków bankowych lub w innej wiarygodnej formie.

§ 18.

Umowa o udzielenie pożyczki zawierana jest w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 19.

1. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej może być udzielona w wysokości do zł.
2. Pożyczka na utworzenie dodatkowych miejsc pracy może być udzielona w wysokości do zł. na jedno miejsce pracy, jeżeli:
 - 1) pracodawca spoza górnictwa w okresie ostatnich 12 miesięcy nie zmniejszył zatrudnienia, chyba, że wynikało to z sezonowości produkcji lub usług,
 - 2) pracodawcy spoza górnictwa nie udzielono dotychczas pożyczki na utworzenie dodatkowych miejsc pracy albo jeżeli pracodawca dotrzymał warunków umowy i spłacił poprzednią pożyczkę wraz z oprocentowaniem.
3. Pożyczka na utworzenie 20 lub więcej dodatkowych miejsc pracy może być udzielona po uzyskaniu pozytywnej opinii Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. .
4. Umowa o udzielenie pożyczki może przewidywać:
 - 1) wypłacanie pożyczkobiorcy środków w kilku ratach oraz uzależnienie wypłaty kolejnych rat od rozliczenia się pożyczkobiorcy z wykorzystania uprzednio przekazanych środków,
 - 2) przekazywanie środków z udzielonej pożyczki na rachunek bankowy dostawców przewidzianych w specyfikacji, o której mowa w § 17 ust.1 pkt 4. zakupów przez pożyczkobiorcę.
5. O przyznaniu lub odmowie przyznania pożyczki Fundusz powiadamia wnioskodawcę

w formie pisemnej w okresie nie przekraczającym 30 dni od złożenia wniosku i innych niezbędnych do jego rozpatrzenia dokumentów. W przypadku gdy wniosek jest opiniowany przez Górnośląską Agencję Rozwoju Regionalnego, powiadomienie wnioskodawcy o przyznaniu lub odmowie lub przyznania pożyczki powinno nastąpić w okresie nie przekraczającym 20 dni od daty wyrażenia tej opinii.

§ 20.

1. Pożyczki na podjęcie działalności oraz utworzenie dodatkowych miejsc pracy są oprocentowane od dnia ich wypłacenia przez Fundusz.
2. Oprocentowanie pożyczki na działalność w stosunku rocznym wynosi:
 - 1) 45% zmiennej stopy oprocentowania kredytu lombardowego – na działalność produkcyjną i usługową,
 - 2) 65% zmiennej stopy oprocentowania kredytu lombardowego – na pozostałą działalność.
3. Oprocentowanie pożyczki w stosunku rocznym na utworzenie dodatkowych miejsc pracy wynosi:
 - 1) 60% zmiennej stopy oprocentowania kredytu lombardowego - na miejsca pracy bezpośrednio w produkcji lub usługach,
 - 2) 80% zmiennej stopy oprocentowania kredytu lombardowego - na utworzenie miejsc pracy w pozostałych rodzajach działalności.
4. Odsetki od udzielonych pożyczek nie podlegają kapitalizacji.
5. W przypadku niedotrzymania warunków umowy pożyczkobiorca obowiązany jest niezwłocznie zwrócić pożyczkę wraz z odsetkami w wysokości 120% zmiennej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, naliczonymi od dnia wypłacenia pożyczki przez Fundusz.
6. Środki pochodzące z odsetek, o których mowa w ust.2-3 i 5, przeznacza się na udzielanie pożyczek pożyczki, o których mowa w § 16 ust.1.

§ 21.

1. Umowy o udzielenie pożyczki na działalność mogą przewidywać możliwość jej umorzenia w wysokości do 50% kwoty udzielonej pożyczki pod warunkiem prowadzenia działalności

- lub zatrudnienie byłego pracownika kopalni na nowo utworzonym miejscu pracy przez okres co najmniej 24 kolejnych miesięcy.
2. Kwota umorzenia pożyczki nie może przekroczyć, w dniu jej umorzenia, nie spłaconej części pożyczki.
 3. W przypadku umorzenia kwoty pożyczki, umorzeniu podlegają również odsetki, jakie przysługiwałyby od kwoty umorzonej.

§ 22.

1. Umowy o udzielenie pożyczki na podjęcie działalności mogą przewidywać okres karencji spłaty kapitału i odsetek od udzielonej pożyczki nie przekraczający 12 miesięcy. Okres całkowitej spłaty pożyczki nie może przekroczyć 4 lat od dnia jej wypłacenia przez Fundusz.
2. Umowy o udzielenie pożyczki na utworzenie dodatkowych miejsc pracy mogą przewidywać okres karencji spłaty kapitału i odsetek od udzielonej pożyczki nie przekraczający 6 miesięcy, a na utworzenie miejsc pracy w gospodarstwie rolnym 12 miesięcy.
3. Okres całkowitej spłaty pożyczki, o której mowa w § 2, nie może przekroczyć 3 lat, przy czym okres spłaty pożyczki udzielonej na tworzenie dodatkowych miejsc pracy w gospodarstwie rolnym – 4 lat. Przepisy § 21 ust. 1-3, stosuje się odpowiednio.
4. Wzór umowy:
 - 1) o której mowa w ust. 1 stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia,
 - 2) o której mowa w ust. 2 stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 23

Podstawą przyznania środków na realizację zadań Funduszu, o których mowa w Rozdziale 4, jest umowa zawarta pomiędzy Ministrem Gospodarki a Funduszem.

Rozdział 5

Zwrot składek na ubezpieczenie społeczne

§ 24.

1. Pracodawca spoza górnictwa zatrudniający na czas nieokreślony pracownika przedsiębiorstwa górniczego, z którym rozwiązano umowę o pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy, może ubiegać się o zawarcie umowy o zwrot składek, o których mowa w art. 31 ustawy.
2. Umowa, o której mowa w ust. 1, jest zawierana przez pracodawcę spoza górnictwa z przedsiębiorstwem górnicznym, które uprzednio zatrudniało pracownika przyjętego przez tego pracodawcę.
3. Zwrot składek, o którym mowa w ust. 1, dokonywany jest co miesiąc na podstawie odrębnego wniosku wraz z kopią listy płac pracowników i dowodem wpłaty składki.
4. Pracodawca uzyskujący zwrot składki ma obowiązek niezwłocznego zawiadomienia przedsiębiorstwa górniczego o każdej zmianie mogącej mieć wpływ na realizację zobowiązań wynikających z umowy.
5. W przypadku rozwiązania z winy pracodawcy umowy o pracę z byłym pracownikiem przedsiębiorstwa górniczego, pracodawca zobowiązany jest przekazać na rachunek bankowy przedsiębiorstwa górniczego całą kwotę składek zwróconą mu za tego pracownika.
6. Kwotę, o której mowa w art. 31 ust. 2 ustawy, oblicza się jako iloczyn wskaźnika 0,4818 i wynagrodzenia w oparciu, o które wyliczany jest wskaźnik wzrostu przeciętnych wynagrodzeń.

Rozdział 6

Kredyty

§ 25.

1. Kredyt bankowy na tworzenie dodatkowych miejsc pracy udzielany jest przez bank działający w regionie zwany dalej "bankiem", wybrany w drodze przetargu ogłoszonego przez Ministra Finansów w porozumieniu z Ministrem Gospodarki oraz właściwym wojewodą.
2. Szczegółowe warunki jakie winien spełniać bank podejmujący realizację zadań, o których

12
mowa w ust.1 określają strony ogłaszające przetarg.

§ 26.

Pracodawca ubiegający się o kredyt składa wniosek w terenowo właściwej lokalnej agencji, która po zaopiniowaniu przesyła wniosek w terminie 20 dni od daty jego złożenia do właściwego terytorialnie oddziału banku.

§ 27.

Oprocentowanie kredytu na utworzenie dodatkowych miejsc pracy określa § 20 ust.3 pkt 1 i 2.

§ 28.

Różnica pomiędzy wysokością odsetek od kredytu udzielanego przez bank na zasadach określonych odpowiednio w § 20 ust. 3, a wysokością odsetek od kredytu uzgodnionego z bankiem w trakcie przetargu pokrywana jest ze środków na restrukturyzację zatrudnienia w górnictwie przewidzianych corocznie w ustawie budżetowej.

§ 29.

Podstawą przyznania środków, o których mowa w ust.1 jest umowa zawarta pomiędzy Ministrem Gospodarki a bankiem.

Rozdział 7.

Przepisy końcowe

§ 30.

Rozporządzenie obowiązuje do dnia, w którym wygasną uprawnienia do wypłat świadczeń wynikających z uprawnień przysługujących na mocy ustawy, przyznanych do dnia 31 grudnia 2002r.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

MINISTER GOSPODARKI

MINISTER PRACY
I POLITYKI SOCJALNEJ

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 8 lipca 1998 r.

Cena - 2.16 zł + 22% VAT

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia.....

w sprawie szczegółowych zasad udzielania i odmowy udzielania pomocy, w zależności od sytuacji materialnej repatrianta i przybyłej z nim do Polski rodziny prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe oraz wysokości zasiłków i zasad ich waloryzacji.

Na podstawie art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach / Dz. U. Nr 114, poz. 739, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz.1126 oraz z 1999 r. Nr....., poz...../ zarządza się, co następuje:

§ 1

Rozporządzenie określa szczegółowe zasady udzielania i odmowy udzielania pomocy, w zależności od sytuacji materialnej repatrianta i przybyłej z nim do Polski rodziny prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe oraz wysokości zasiłków o których mowa w art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca o cudzoziemcach i zasad ich waloryzacji.

§ 2

Repatriantowi i przybyłej z nim do Polski rodzinie prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe może być udzielona pomoc na zasadach określonych w rozporządzeniu, jeżeli nie posiadają wystarczających środków na zagospodarowanie i utrzymanie się w miejscu osiedlenia.

§ 3

Repatriantowi i przybyłej z nim do Polski rodzinie prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe może być udzielana pomoc w formie:

- 1) jednorazowego zasiłku pieniężnego na osiedlenie się i utrzymanie,